

Minden hamisítások ellen tiltakozunk, s az ivergek körülírását szives figyelembe venni kérjük.

Az általában kedvelt s orvosilag jóváhagyott s megvizsgált

stájer növénynedv

mell- és tüdőbetegek számára.

Egy üveg ára 88 krajczár ausztriai érték.

Engelhofer izom- és idegessentiája.

Egy üveg ára 1 forint ausztr. érték.

Dr. Krombholz gyomor-liqueurje.

Egy üveg ára 52 krajczár ausztr. érték.

Dr. Brunn szájvize (Stomaticon).

Egy üveg ára 88 krajczár ausztr. érték.

Folyvást egészen friss és legjobb minőségben kaphatók:

Török József, gyógyszerész király-utca 7-ik szám alatt, — Ebenführer A., Gyndele G., Gindrich J., Hausner F. L., Höfler unokái, Kindl és Frühwirth, Köhler E., König N., Oszecky és Schiesler, Reitzsam Ferencz, Szemes Eduárd, Tobisch C., Tunner J., Vághy K., Weiss Fl. uraknál.

Budaörs: Bakacs Lajos udvari gyógyszerész, Boór C., Brunner G. F., Steden J., Prohászka és Schwarzmayr uraknál.

A valódi stájer növénynedv egyedül készítője Purgleitner J. Gréezben kéri, hogy készítménye a kereskedésben ugyanezen nevezet alatt előforduló gyártmányokkal fel ne cseréltesék. — Továbbá:

- Alsó-Lendván**: Kiss A.
- Aradon**: Tones és Freiberger.
- Aszódon**: Hannisch A.
- Apatinban**: Wény M., Weidinger S.
- Aranyos-Maróthon**: Samassa J. B.
- Almaon**: Beck K.
- Banában**: Sabinnosky J.
- Bajan**: Stern K. és Dietzl és Michitsch St., Herzfeld fia.
- Beregszászon**: Buzáth gy.
- Bereitty-Ufaluban**: Savretti J. gyász.
- Bezdan**: Schulz E. J.
- Beszterce-Banyán**: Sztraka S.
- Besztercezen**: Kelp és társa, Dietrich és Fleischer.
- Bialan**: Knaus J.
- Bonyhádon**: Beck J., Schanta J. B.
- B-Gyarmaton**: Sippler testvérek.
- Brassóban**: Jekelius gyógyszerész.
- Csacszán**: Eichwald M.
- Debreczenben**: Rothschnack Kolbenberger E., Nemetz J., Czának J., Papp G., Borsosy.
- Deesen**: Szathmáry K.
- Dévan**: Buchler A., Ötvös.
- Diakovárt**: Bosniakovich.
- D-Földvárt**: Timmer K.
- Esztorgomban**: Bierbrauer.
- Egerben**: Wessely gyász.
- Eperjess-Zsembery J.**: Papp G. S.
- Eszéken**: Deszathy S., Argirovich G. és Károjlóvich gyógyszer.
- Fegyvárodon**: Hunyady I.
- Flumbeban**: Rigotti.
- Fogarason**: Schranz G.
- Fehertemplomban**: Joannovic és Boscht.
- Fehertemplom (Bánatban)**: Schmitz G.
- Fehertemplom (Erdélyben)**: Barbulovic D.
- Galanthán**: Walland Tód.
- Gyöngyösdön**: Kocziakovich.
- Gyulán**: Császár K.
- Győrött**: Hergessell A.
- Hadersdorban**: Martinides.
- Hradson**: Beil J., Grigar F.
- Hőgyészen**: Rausz St. öv.
- Hollitson**: Mühlbauer.
- Hold-Mező-Vasárhelyen**: Wagner.
- Iglón**: Inderka.
- Jassyban**: Immervoll J. E., Schoidler.
- Kőszegen**: Küttl és Strehle.
- Kolozsvárt**: Kozak E.
- Kaposvárt**: Kohn J.
- Karancsebesen**: Stojesevics.
- Kassán**: Novelly A.
- Késmarkon**: Szepök K. N.
- Késkemetén**: Gall gyász., Handl, Milhofer.
- Keszthelyen**: Singer testv.
- Kis-Czeil**: Brunner G.
- Komaromban**: Grötschlgy., Ziegler A. és fia.
- Körmöcz-Banyán**: Nemtsék J.
- Kostelnicán**: Radakovics M.
- Léván**: Bolemann Ede.
- Luzsonon**: Popovics D., Weisz testv., Schiessler A.
- Makón**: Ocosovsky S.
- Máramaroson**: Fintér J. E.
- Miskolcson**: Bösörényi, Spuller J. A.
- Mitroviczen**: Kerstonovits.
- Mohácsen**: Kögl A.
- M-Ovárt**: Koller Alajos.
- Maros-Vasárhelyen**: Fogarasi D.
- N-Abonyban**: Lukacz.
- N-Beeskereken**: Pyrra D., Danilovic G., Wegling és Herschani, Schlesinger G.
- N-Banyán**: Pap.
- N-Kanizsán**: Fábán öv., Zerkovich W. A.
- Nagy-Karolyban**: Alex. Sasger.
- N-Kikindán**: Schanner.
- Nyitra**: Rippeli gyász.
- Nyiregyháza**: Grünfeld J. és Forgács G.
- N-Szombaton**: Keszely J. és Panthotes.
- Nagyváradon**: Kiss S., Rössler J. K. és Rosenthal A.
- Oraviczen**: Pintinger J.
- Orosházán**: Székány Istv.
- Palánkán**: Karvázy A.
- Pakson**: Florián J.
- Panesován**: Huber J., Krancsevics P., Joannovic D. U., Joannovic J. B. és Kreszadinacz M.
- Papan**: Bermüller S.
- Péterváradon**: Nagy Ign., Andrus Ferencz.
- Pozsonyban**: Schneoberger és Heinrich, Pizatory.
- Pécsett**: Berger C., Pucher G., Rech W., Lakich F., Obetka S.
- Püspök-Ladányban**: Haagen Alajos.
- Rozsnyón**: Pleymann A., Madarasi G.
- Rimaszombatban**: Kretschmár.
- Rumán**: Bogdánovich J.
- Sasváron**: Múke gyász.
- Selmeczbányán**: Dinák J. E., Sellyén: Weigl József.
- Szentesen**: Eiszdörfer G. és Prohaska J.
- Szegszárdon**: Mihék J. és Mihék N. J., Stern M., Noviter A.
- Szepsz-Sz-Györgyön**: Vitályos B.
- Szegeden**: Hauer A. és Lansovits, Mészáros Pál.
- Szolnokon**: Scheftsik Istv.
- Szabadkán**: Reiserer A. S.
- Szebenben**: Zöhner J. F.
- Szécsényen**: Schönberg A.
- Szegsvárt**: Misselbacher, Sz-Kereszten: Detony V.
- Sopronban**: Voga, Eder és Rupprecht J.
- Szigetvárt**: Grünuth M.
- Sziszéken**: Pokorny F.
- Szombathelyen**: Fillich és Albrecht F. R.
- Sz-Fehervárt**: Légmán A.
- Sz-Györgyön**: Karlin Fer.
- Sümegen**: Hirschler N.
- S-Somlyón**: Ruszka Ign.
- Tapolezán**: Frisch József.
- Tapolesanban**: Kalaba C. A.
- Temesvárt**: Jeney és Solquir, Hain, Schidlo F., Fahnner Károly.
- Tatan**: Nirtit gyász.
- Trencsénben**: Kulka J.
- T-Kanizsán**: Frigyházy P.
- Ujvideken**: Vidasits J. L., Milletits N.
- Ujbányán**: Hamel G.
- Uj-Verbaszon**: Singer H.
- Varasdon**: Dr. Halter.
- Verőczen**: Doma.
- Verseczen**: Karnap E., Obradovic, Fuchs János, Blum J., Joannovic J. P.
- Veszprémben**: Frömmel H.
- Vasozon**: Bodendörfer J.
- Vukovárt**: Stanits Th., Markovits B.
- Zomborban**: Weisz J. és Popits István, Falcione, Heindlhofer R., Csarsch C.
- Zimonyban**: Treschták, Joannovic és Petrovics.
- Z-Egerszegen**: Handler I. 865 (7-12)

A stájer növénynedv fehér üvegekben árultatik, s felülről kupalakban végződik, s önlémezzel, melyen (valamint az üvegekben) „Apotheke zum Hirschen in Gratz“ és J. P. A. nyomat szemléhető, jól elzárva, — különben függvényekkel s a készítő saját neve aláírásával vannak ellátva.

Kiadó-tulajdonos Heckenast Gusztáv. — Nyomatott saját nyomdájában Pesten, 1865 (egyetem-utca 4-ik szám alatt).

Mindenféle Órák

nagy választásban kaphatók:

LECHNER JÓZSEF

órás jó hírnevű és legrégebb, már 1808-dik év óta fennálló

ÓRA-RAKTÁRÁBAN

Festen, vácz-utca 5-ik szám alatt.

Ara a legjutányosb óráknak 1 évi jótállás mellett.

- Ezüst henger-órák, hat köre, 11-12-13-14 ft.
- Ezüst horgony-órák, 15 köre, 16-18-20 ft.
- Ezüst horgony-órák, dupla tokkal, 15 köre, 20-22-25 ft.
- Arany horgony-órák, 15 köre, 40-45-50 ft.
- Arany horgony-órák, dupla tokkal, 15 köre, 60-65-70-80-90-100 ft.
- Arany női órák, tíz köre, 30-35-40-50 ft.
- 8 napig járó inga-órák, 18-19-23 ft.
- 14 napig járó legújabb francia bronz ótó-órák, üveg-borítékkal, 32-35-45-50 ft.
- Ebresztő, egyszersmind mint óra használható, bronzalappal és szabályozva 9 ft.
- Legújabb francia marvány- onix-é utazó-órák folyvást készletben vannak.

Régi órák beeserlésre elfogadtatnak és javítások a legpontosabban teljesítenek.

Vidéki megbízások az előre beküldött összeg vagy postai utánvét mellett a leggyorsabban eszközölnének. 957 (1-6)

A legnagyobb vászonruha-raktárban

vácz-utca,

„Ypsilantihoz“ Pesten,

kaphatók a legolcsóbb árakon és legnagyobb választékban minden-nemű fehérneműek férfiak, hölgyek és gyermekek számára,

- 20000** darabnál több férfi-íngek rumburgi vagy hollandi vászomból darabja 3 ft, 3 ft 25 kr, 3 ft 50 kr, 4 ft, 4 ft 50 kr, 5 ft, 5 ft 50 kr, 6 ft, 6 ft 50 kr, 7 ft, 8 ft, 10 ft, 12 ft.
- 10000** darabnál több színes férfi-íngek 1000 különböző mintában, régiebb mintájú 2 ft, legújabb minták és legdivatosabban varrva 2 ft 50 kr, 3 ft.
- Fehér pamut madapolán férfi-íngek 1 ft 75 kr, 2 ft, 2 ft 50 kr, 3 ft, 3 ft 50 kr.
- Férfi-íngek vaszomból, magyar vagy félmagyar mintára 2 ft, 2 ft 25 kr, 2 ft 50 kr, 3 ft, 3 ft 50 kr.
- Női** íngek rumburgi vaszomból, simák 2 ft 50 kr, 3 ft, 3 ft 50 kr, 4 ft, 5 ft.
- Női** íngek rumburgi és hollandi vaszomból hímézve 4 ft, 5 ft, 6 ft, 7 ft, 7 ft 50 kr, 8 ft, 9 ft, 10 ft, sveiczi és francia mellmustrával 4 ft, 4 ft 50 kr, 5 ft, 5 ft 50 kr, 6 ft, 7 ft.
- Fü-**íngek vaszomból 4 éves 1 ft 80 kr, 2 ft 10 kr, 6 éves 1 ft 85 kr, 2 ft 40 kr, 8 éves 2 ft, 2 ft 45 kr, 10 éves 2 ft 10 kr, 2 ft 65 kr, 12 éves 2 ft 40 kr, 2 ft, 90 kr, 3 ft 50 kr, 14 éves 2 ft 65 kr, 3 ft 15 kr, 4 ft 20 kr, 16 éves 3 ft, 3 ft 50 ft, 4 kr, 4 ft 50 kr.
- Színes fü-**íngek 4 éves 1 ft 25 kr, 6 éves 1 ft 40 kr, 8 éves 1 ft 55 kr, 10 éves 1 ft 75 kr, 12 éves 2 ft, 14 éves 2 ft 10 kr, 16 éves 2 ft 20 kr.
- Mindenemű téli alsó mellények, nadrágok, harisnyák és egyéb téli czikkek férfiak és hölgyek számára nagy választásban.
- Főraktára a legjobb 3/4, 4 és 5 rőf színes amerikai kringoloknak fehér vagy hamuszín darabja 2 ft 50 krtól 6 ftig, vörös 5 ftől 8 ftig.
- Színes alsó szoknyák legfinomabbak, darabja 6 ft, 50 kr, 7 ft, 7 ft 50 kr.
- Ferstel orvos tyukszem-irtószere egy üvegeske 50 kr.
- Es sok egyéb kész fehérnemű czikkek, melyekről az árjegyzék kívánatra bérmentesen elküldetik.
- Továbbá ajánljuk nagy raktárunkat rumburgi, hollandi, irlandi, kreasz- és bőrvásznakban a legolcsóbb gyári árakon.
- Vaszonzekendők tucatja 3 ft, 3 ft 50 kr, 4 ft, 4 ft 50 kr, 5 ft, 5 ft 50 kr, 6 ft, 7 ft 50 kr, 8 ft, 9 ft, 10 ft, egész 20 ftig.
- Törülközők** tucatja 6 ft, 6 ft 50 kr, 7 ft, 8-16 ftig.
- Színes agyi kanavasz vége 9 ft, 10 ft, 11 ft, 12 ft, 13-16 ftig.

Valóságos vászon-asztalnemű.

Asztalkendők tucatja 5 ft 30 kr, 6 ft 20 kr, 6 ft 60 kr, 7 ft 50 kr, 8 ft, 9 ft. Abrosok minden nagyságban hat személytől 24-ig. Asztali készletek 6, 12, 18 és 24 személyre. Legjobb minőségű kőfé-czerna csomója 1 ft 20 kr, és 1 ft 60 kr. Nagy választás agyterítők, pique és tricót-paplanokból, kávés-kendőkől és minden e nembe vágó czikkekből. Raktárunkban vett czikkeknél nagy előnyű szolgál az, hogy minden megvett, az árjegyzék ellátott czikk 14 nap alatt nemcsak kicserélhető, hanem egyszersmind ki nem elegendési esetben az ár vissza is adatik.

Szállítások minden irányban, az ár előleges beküldése mellett vagy utánvétellel gyorsan és legjobban eszközölnének, ugyazinte mindennemű megrendések mustra szerint leg hamarabb elkészítenek.

941 (4-6) Kollarits József és fia.

Wigand György könyvtárosnál Lipcsében jelent meg, s Magyar-honban minden hiteles könyvtárosnál kapható:

JÉZUS ÉLETE.

Benan Ernő.

Itta (2-8)

Kis 8-rét. (899 lap.)

Borítékba fűzve ára 1 forint 50 krajczár ausztr. érték.

7-ik szám.

Tizenkettedik évfolyam.

Pest, február 12-én 1865.

Előfizetési feltételek 1865-dik évre: a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt: Egész évre 10 ft. — Fél évre 5 ft. Csúpan Vasárnapi Ujság: Egész évre 6 ft. Félévre 3 ft. — Csúpan Politikai Ujdonságok: Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft.

Hirdetési díjak, a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságokkál illetőleg, 1863. november 1-től kezdve: Egy, négyezer használt peit sor ára, vagy annak helye egyszori iktatásnál 10 krtól; háromsor- vagy többszori iktatásnál csak 7 krtól számítatik. — Külföldre névze kiadó-hivatalunk számára hirdetőnyomat előfogad. Hamburg és Altonában: Haasenstein és Vogler. — M-Frankfurtban: Otto Mollien és Jaeger könyvkereskedése; Bécsben: Oppelik Alajos. — és Pesten: a Kertész-gazdasági ügyünkés is. Jásostér, 14. sz. a Bélyeg-díj, külön minden iktatás után 30 ujkr.

Bernáth Zsigmond.

Azon tisztos ósz férfi, kinek arczképével ma kedveskedünk olvasóinknak, a magyar alkotmányosság régi gárdájának egyik kiváló tagja. Társai, kikkel egy félszázadon át híven védelmezé a nyilvános élet sorompói között a haza közügyeit, s kikkel együtt érzett annyi reményt és aggodalmat s együtt élt át annyi sok jó és rossz napot, — nagyobb részt már mind kidüldezték az élet kertjéből s csak itt-ott látszik még egy-egy erős törzs, mely az idő viharaival dacolva, élő emlékként áll előttünk a lefolyt napok történetéből. Nekünk jutott a feladat, az emlékeket fölkeresni, s a későbbi nemzedék számára megőrizni.

Bernáth Zsigmond 1825 óta hat országgyűlésen volt a nemzet érdekeinek, főképen az előbbi években hathatós szószólója, még pedig mindenkor azon részen, melyet a józan haladás és szabadelvű nézetek képviselője gyanánt tanult tisztelni a nemzet. Bernáth Zsigmond 1790. évi okt. 20-án született Mándokon Szabolcsmegyében. Családj a régi magyar birtokos családok közé tartozik, s egyes tagjai, különösen a reformatio ideje óta, honfui erényekben és hitbuzgóságban gyakran kitűntek. Egyik nagybátyja, Bernáth József (később septemvir) többi között az 1790-ki budai prot. zsinaton tüntette ki magát értelmisége s erélye által. Atyja, szintén Zsigmond, Ungmegyének több évig alispánja és országgyűlési követe volt s az akkori idők szelleme szerint fiát gondos nevelésben részesítette.

Gymnáziumi s philosophiai tanulmányait ez utóbbi a kassai kir. gymnáziumban s akademiában, a jogi tanfolyamot részint a pesti, részint a bécsi egyetemen hallgatta, s végre a sárospataki kollegiumban a híres Kövy Sándor jogtanár vezetése alatt fejezte be.

Az iskolai pálya bevégezése után követte a gyakorlati tér, mely hazánk alkotmányos korszakában oly bő alkalmat nyújtott ifjainknak a közügyekért lelkesülni s ez élet nagy iskolájában szükséges ismeretek és ügyesség megszerzésére. Bernáth Zsigmond

is már az 1811-ki országgyűlésen ott ült a „távollevők követői“ (absentium aبلغati) sorában, mint az országgyűlés főrendi házába meghívott, de meg nem jelenhetett gr. Török József és b. Podmaniczky János képviselője. A „távollevők“ követői ekkor s még azután is sokáig a Karok és Rendek táblájánál (alsóház) többnyire jogtudományokat végzett fiatal emberekből állottak, kik szavazattal nem bírtak ugyan s felszólalásaik sem sokat nyomtak a latban, de kik itt, az országgyűlési tárgyalások kellő közepén, a legkedvezőbb helyzetben voltak komoly ta-

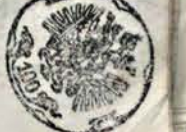
BERNÁTH ZSIGMOND.

lani pályáját s nemsokára Pesten a nagyhirű Vay József septemvir oldala mellett, mint kir. táblai jegyző (jurátus) működött s végre 1812-ben ügyvédi cenzurán is szerencsésen keresztül esett. Az ügyvédi diploma birtokához jutván, 1848 előtt a birtokos családok fiaí rendszeren illető meggyőzkébe költöztek, várva az alkalmat, mely tehetségeiknek előbb-utóbb megfelelő tért nyisson a közélet piaczában. Bernáth Zs. is, miután a felsőbb törvényezékeknel folyó némely családi pereit rendezé, egy szüleitől nyert beregmegei kis birtokára vonult s a gazdaságnak adta magát. Tevékeny szelleme azonban csakhamar utat tört magának más körökbe is, s különösen köznéptudományi jártasságának köszönhetette, hogy Beregmegei rendei csakhamar a megyei törvényezéki bírák sorába választották meg.

Bernáth Zsigmondot a két szomszéd megye, Ung és Bereg, egyaránt nézte magának s politikai szereplése is a két megye között oszlott meg. Így már 1816-ban az Ungmegyei tisztválasztás alkalmával főszolgabírónak választották meg. S midőn 14 évig tartott szünet után 1825-ben ismét az ország gyűlése hivatott össze, e reményeiben és eredményeiben egyaránt fontos országgyűlésre Ungmegyei rendeiének bizalma Bernáth Zsigmondot küldé Pozsonyba a honatyák díszes seregébe, hol következetesen a törvényes rend fenntartásáért küzdő ellenzék sorában működött.

Ugyanezen minőségben szerepelt az 1830-ki országgyűlésen, hol több közérdeki törvényezékek szerkesztése az ő tollából folyt. Jelen volt a hosszú, 1833-ki országgyűlésen, mely alkalommal a követi tábla azon bizalmában részesült, hogy Kúlcsey Ferenczcel s másokkal együtt kerületi jegyzőnek választották, s e minőségében több országgyűlési felirat fogalmazásával s az urbéri törvényezékek szerkesztésével lön megbizva.

Élénk részt vett az országgyűlésen a vallási sérelmek taglalásában, s ő indítványozta a nemzet anyagi jólétére nagy befolyást gyakorló vasúti közlekedés megkezdését. Az országgyűlésen a vallási sérelmek taglalásában, s ő indítványozta a nemzet anyagi jólétére nagy befolyást gyakorló vasúti közlekedés megkezdését.

lyásu tagosítást, mely ekkor királyi szentesítést is nyert.

Az 1839/40-ki országgyűlésen ismét ott találjuk Bernáth Zsigmondot a követi táblánál. Az 1847/8-ki válságos, utolsó pozsonyi országgyűlésre Ungmelye rendi szintén megválasztották, hol ugyan nem tartozott a legelső párt hívei közé, hanem az általános igazgatóság között inkább némi közvetítő, mérséklő állást igyekezett elfoglalni, azonban a többség határozatának hódolva, mint a kivívott új rend és törvények híve tért vissza küldetésre.

Az 1848-i új rendszer következtében Bernáth Zs. Ungmelye főispánjává nevezett ki, azonban a rákövetkezett pesti nemzetgyűlésen nem foglalta el helyét a főrendi táblánál. A magyar miniszterium által egybehívott, mindkét hitvallású magyar és erdélyi protestánsok értekezletében 1848-ban Pesten tevékeny részt vett.

A bekövetkezett zivataros és szomorú időkben Bernáth Zs. teljes visszavonulásban élt, falusi birtokán egyedül gazdasági ügyekkel foglalkozva, míg a pro: egyházi és iskolai ügyekre vonatkozó újabb legfelsőbb rendeletek őt is fölbreszték látszólagos télenységéből; a nevezett tárgyakban tartott egyházi gyűlésekben élénk részt vett, sőt 1860. elején, aggkora daczára, arra is vállalkozott, hogy egy küldöttséghez csatlakozzék, melynek feladata volt, egy a tisztánnevelési ref. egyházkerület által hódolatteljesen fogalmazott s a fennforgó sérelmeket előterjesztő feliratot Bécsben a legfelsőbb trón zsámolyára letenni.

Elvégre a végtelennél látszó alkotmány-szünet után az agg férfiú még azon örömet is megérte, hogy az országgyűlés termei 1861-ben Pesten újra megnyiták s Ungmelye nagykaposi kerülete Bernáth Zsigmondot választá képviselőjeül. Ez uttal hatadoszor jelent meg az érdemes férfiú az országzöld asztala mellett. Ott láttuk utolszor az erőteljes, tisztas agg alakot ősz kortársai s a fiatalabb nemzedék körében. Ott láttuk, hogy korra nézve talán csak Palóczy és Hunkár előzték meg, de a hazaszeretet és hű kitartás tűze még mindig oly melegséggel égett széles, erőteljes mellében, hogy e részben bárkivel kiállotta a versenyt.

Megéri-e még, hogy az 1861-i meghiusult kísérlet után, nem sokára ismét egy új és sikeres országgyűlés kiegészítő tagja lehessen?

Mátyás híre.

Mohamed szultánnak harmincezer hóse Boritja a táját,
Szine-java gazdag napkelet népének,
Erősek és bátrak.

Messze sok országot hódított meg karjok,
Harcz a vígadásuk,
Könnyű paripakon vágatnak előre,
Bömbölnek az ágyuk.

Harmincezer hős közt sátrat üttet fényest
A hatalmas szultán.
„Enyém lesz az Jajca híres erős vára,
Kevés napok multán!

„Szép Bosnyákországból ki elűztéd népem,
Mátyás! megaláztál.
Mire hírem véve Száva vizét érnéd,
Diadalim várnak.

„Százhuszezer bajnok vívja ezen kívül
Várait sorba,
Jöhetsz, jöhetsz! füstös romjaikon várlak
A győzelmi torra.

„Eres ellenségem volt valaha nekem
Dicső apád János,
Csak ő ne lett volna, paripám a pápák
Sirját taposná most.

„Büszke király! meglep a észreveszed, hogy
Koronád könnyebb lett,
S gyöngyei — országit — boglárára fűződnék
Magas forgóm mellett.

„Legyen csak ez ország kezembe másodsor,
Nem veszed azt vissza!
Késő a vitézség, ha majd e föld néped
Kifolyt véret iszsa...“

S a hatalmas szultán biztatja vitézét,
Döng az erős várfal.
Székely János, a vár híres kapitánya
Megvédi hadával.

Ki-kitör a várból hős Zápolya Imre
Vitézei élén,
Vérszomjas törökök soraiban szörnyű
Nagy pusztítást tévén.

Tombol, dühöng váltig, — járja a nagy tábornok
Mahomed buzdítva.
S félrelvél vad népe... az erős bástyákon
Rés van immár nyitva!

Gyors fekete ménen ki vágat e perczben
Nyugat felől erre?
Lova habos testét vérig sarkantyuzva,
Kantárt megeresztve?

Mahomed lábához leborul a földre,
Ajka megnyílnak.
Vélhetnéd szavát a sápadó szultán
Szívébe lött nyilnak.

Nyilnál sebesebben futja be a tábornok
Egy rémes kiáltás:
Két nap járányira van már csupán innen
Seregével Mátyás!

S kiknek arcát nem rég a diadaléret
Hintette be fénynyel,
Megdöbbenve nézik egymást, hogy mily rögtön
Lepte be az éjjel.

Kik immár a váron belül ontják véruket,
Zavarodtan látják
Társaikat késni, késni a lófarkot,
S a perzselő fáklját.

Az elszánt magyarság szorongatott szive
Sebesben dobban;
Ők is csodálkoznak: mi mehetett végbe
A török táborban?

Mi mehetett végbe? szedik a sátorfát,
Elhagyva a táját,
Győzelemvágj, boszu, mint karjaik izma
Hirtelen elbágyadt.

S fényes seregével mire megjő Mátyás
Magyarok királyja.
Hírét-nevét új fény, seregét nagy zsákmány,
Temérdek kincs várja.

S szól a király számos hadaihoz bőlesen:
„Lám, ha együtt tartunk,
Rettegtesen észak, kelet, nyugat és dél,
Erőt nem vesz rajtunk.“

Bolgár Emil.

A jurátus-világból.

Novella.

Irta PÁLEFFY ALBERT.

(Folytatás.)

III.

Sokáig hánykódott ágyában a rászédett ifju, míg az álom elnyomta, aztán elaludt, s hortyogott, míg csak az ablakon becsapó forró napsugarak, reggeli nyolez óra után talpra nem ugrasztották. Rögtön felöltözött, s indulni készült szálláskeresésre.

Kilép az udvarra s kit lát ott a pinczérrel beszélgetni? Nem más, mint megátkozott Karancsv Sándorát, a ki őt is viszont megpillantva, tárt karokkal rohant eléje.

— Végre megtaláltalak, szemem szedett jó pajtásom. Tudod-e, hogy tegnap csak annyit mondtál, hogy a kerepesi-úton vagy szállva, s én hajnal óta forgatom fel egyik korcsmát a másik után; mindenütt kérdeim: itt van-e szállva, nemes nemzetes Szikra Pál jurátus uram? de soha senki e nevet nem hallotta.

A midőn pedig azt mondom: gyönyörű szép barna cigány legény, azt felelték: hiszen mindenki juratus ilyen!

A kihez e szavak intézve voltak, gyanus bizalmatlansággal nézett a beszélőre; de nem akarta elárulni, egy harmadik tanu előtt, hogy haragszik, mert szégyelte, hogy mindjárt első napon lefőzték Pesten; nagyobb volt, mint méltó buja, kárvallása miatt. Első gondolata is az volt, ez a világsaló bizonyosan sejtí, hogy tizenegyet forint feneklik még erszényemben, de bizony ebből még a Personalist sem traktálná meg fáczánnal és pezsgővel.

Amaz pedig folytatá.

— Képzem, hogy falusi vadember létedre, mennyi mindenféle bolondot gondoltál fölém, a midőn tegnap a faképnél hagytalak. De bocsáss meg, magad is láthattad, hogy az eleven tigris szétszakasztó körmei közül kellett megmenekednem! Most pedig, itt áll kocsim a kapu előtt; jöjj velem szállásomra; utközben kipótólom károdot, s meglátod, mily dicső czimborára találtál bennem!

E hang valóban nem volt az arcátlan iparlovag beszéde. Beültek az ott váró bérkocsiba. Sándor kivette tárczáját, s mint aki az „angol királyné“ étlapját könyv nélkül is tudta, felszámítá a tegnapi vacsora költségeit, és ismételt engedelemkérés mellett kifizetá.

Ez már aztán anyagi biztosítékul szolgált a jövőre nézve. Utközben bőséges magyarázatot nyert „az eleven tigris szétszakasztó körmeiről“ is; nem levén ez más, mint a szörnyeteg gyámatya, Korefka Tódor, a ki véletlenül érkezvén Pestre, miután gyámfiát otthon nem találá, maga járta be sorba az előkelő vendéglőket, s rá is akadt volna gyönyörű mákvirágjára, ha az, mint láttuk, ügyesen ki nem siklik a háta mögött.

— Tehát az a hórihorgas, fanfarképi, kefebajszu madárijesztő, gyámatyád volt?

— Ki lett volna más? Egyébiránt jól adtad személyes leírását. Epen így irta le őt egyszer a győri viczispán valamelyik írnoka, a midőn az öreg valami ügyben Bécsbe utazván utlevélre volt szüksége.

— Nagyon uralkodhatik rajtad, ha ki nem tudsz fogni, az ily vaskalapos frateren.

— Nyakig a zsebemben ülök az istentelennek. A midőn a multkor behozott Pestre, az volt utolsó szava: ugy vigyázz magadra, rozsfu, hogy ha vélelenlül Pesten ternek, s tiz órán tul valahol a csapszékben találalak, három hónapra ötven forintot lehuzok recreatópénzedből.

— És most hihetőleg meg is teszi, a mivel fenyegetőzött?

— Megtette volna, de saját szaván fogtam meg a vén ravaszt. Halberhuber urral, feleségével, három leányával bizonyítam be előtte, hogy azt mondta: „Ja tiz órán tul valami csapszékben találalak.“ Már pedig ha kerest is, de nem találta meg: azért oldtam meg tegnap oly csufosan a kerekét, hogy meg ne lásson. Éjjel után került haza; bejött szobámba, s akkor ugy hortyogtam, hogy keresztes vetett magára, s eltszult.

— Utoljára is tán nem épen olyan rozsember lehet jebuzeusod, ha ilyen argumentumodra megadtá magát.

— A mi ezt illeti; köztünk legyen mondva, Korefka urammal derekabb és becsületesebb ember nincs is a föld kerekéségén. Csak az az egy hibája, hogy a mindenható Isten mindennek inkább teremtette, csak gyámatyánk nem. Képzeld, az a hiszága van, hogy a midőn nagykoru leszek, 300,000 forintnyi vagyont adjon kezembel! Tizenkét év óta nyomogok gyámatyasága alatt, s hallottad tegnap, hogy ha külön kosztot és szállást is nem

fizetne értem, a hónap végén száz pengő havi pénzemből éhen kellene az utzasarkon meghalnom! No de se baj, néhány nap óta olyasmiben törom a fejemet, a mi mennykőcsapás lesz az öreg ur fejére. Ha még tovább is gyötör, megszököm Halberhuber uram harminczhat éves szépségű leányával; megesküszöm vele a legelső faluban, a hol kálvinista papra talállok, folyamodom a főméltóság udvari kancelláriához majorenisségért. Hogy tagadnak meg ezt olyan praktikus eszű fiatal embertől, a ki huszonegy éves korában egy pesti három kontignációs háznak a harmad részét feleségül vette!

E pillanatban kocsijok megállott. Épen ott voltak Halberhuber uram emeletes háza előtt.

Leszálltak; a bérkocsist elbocsáták s a lépcsőkön karon fogva mentek fel.

A lakás elől érkezve, csengetni kellett, a mire egy nő papucs csuszogott elő s megnyitá az ajtót.

— Canis mater! — mormogá Sándor, a midőn az ismert arczu szobalány helyett egy más idegent látott meg — Isti luridi jam dimiserunt alteram ancillam!

Diákul beszélt, hogy csak barátja értesse. Hogy reggel óta új szobalányt fogadtak, világosan bizonyítá, miszerint kriminalis inquisitívó volt a háznál; rájöttek hogy a szobalány tiz óra után, a midőn minden halandó Halberhuber édesdeden alszik, kibocsátja az urfit korhelykedni.

Sándor vizsga szemet vetett az új szobalányra, s aztán meglegedett arczczal fordulva barátja felé:

— Quod altera fecit, faciet et ista — (A mit a másik tett, megteszi ez is); azaz, illendő honorarium fejében az ajtó zárjában feleli a kulcsot.

Látva a fiatal ember szabadságát korlátozó ily körülményeket, Szikra Pál most valóban szánakozni kezdett barátja szomorú sorsán. Mert égbekiáltó szekatura az a tizenkilencedik században, egy juratus éjeleit ily boszantó kontrolléria alá vetni.

Még ez nem volt minden. Elszörnyedve kellett látnia, minő rémitő házi börtönt készítettek itt barátja számára! Ugyanis az előszobából az ebédelőbe kellett menniök, honnan jobbra balra kettős szárnyu ajtók nyílnak. Egyik oldalon a kétségbeesésig szolid Halberhuberék szobái kezdődtek; más oldalon az ifju szállására lehetett jutni.

Ezen lakás utczára nyíló két ablakos szobából s alkoventől állott. A tisztaság, csinosság és kényelem első tekintetre felűnt, de mint pótolhatta mindezt a fiatal embert megillető szabadság hiánya?

A szobában, balról üveges ajtaju szekrény állott, telve rakva könyvekkel; szemközti a fal hosszában zongora volt helyezve, három négy rakás hanggyegyvel. A falról vivő kardok, keztük és álarczok függtek; a belőlűtő kemence mellett tökéletesen rendezett pipatorium kínálkozott, megrakva az „atyák“-ról maradt nagybecsű tájték pipákkal.

Letelepettek; Sándor szivarra, Palkó csibukra gyujtott s folytatták beszélgetéseiket.

Egyszerre hallják, hogy a szomszéd szobában női öltönyök suhognak végig, valaki csészéket és kanalakat rakogat az asztalra. Kávéra terítettek.

Sándor urfi, egy pillanatra benyitott az ebédelőbe, s Halberhuber ur egyik kisasszonyát találván ott, nagy udvariassággal megkéré őt: sziveskednék reggelijét két adagban, saját szobájába küldeni, mert vendége van.

Később hallani lehetett, hogy a család

egybe gyül, s mindenki mód fölött igyekszik Korefka Tódor urat halálíg kínálgatni, a dolgok legjavából.

Epen e pillanatban az ifju Karancsv Sándornak a legfelségesebb gondolata akadt, oda sugja barátjának, hogy azt a kis vörös házi pipát, mely a pamlogon hevert, akaszsa az ajtó kilincsére, nehogy valaki a kulcslyukon benézhesen; aztán hirtelen felnyitá zongoráját, valami nem igen nehéz, de hatásra irt czifra modern darabot oly gyorsan, szépen s meglehetősen szabatosággal játszott végig, hogy barátjának ily művészetéről még fogalma sem lehetett.

Végig játszván a darabot, kevés idő mulva ismét hozzá kezdett, de most már csak baktatva próbálgatott rajta végig menni, s annyi hibát és hamis hangot vegyített játékába, hogy jaj volt azon keresztény fiúknak, mely azt hallani kénytelen volt.

E közben oda sugá barátjának:

— Korefka uram azt hiszi: elébb valaki más játszott, most meg én próbálkozom meg a darabbal.

— Honnan tudja, hogy a vendég, a ki itt van, játszik a zongorán?

— Először, mert ma reggel, a midőn téged keresni indultalak, azt ízeném neki, a leghiresebb pesti zongoramestert akarom bemutatni: másodsor, mert drágalátos Korefka előtt négy év óta mindig ily nyomorultan szoktam játszani, csak hogy fizesse számomra a zongoramestert, a kivel harmadnapra rendszeren összeveszek; a pénzt pedig zsebre rakom, kivévén, ha jó barátom vállalja fel a mester szerepét, mert azzal csak megosztokodom.

Telvé az idő, észre lehetett venni, hogy a szomszéd ebédelőben a női hangok lassankint elfogytak.

Egyedül maradt a két öreg — szólt Sándor a leghalkabb suttogó hangon, s azaz, a legközelebbi asztalról egy könyvet vett elő.

— Olvasni akarsz? — kérde a másik.

— Mindjárt konversálni fogunk egy kicsit németül. Ime itt van Garay János „Német és magyar beszédeisei“; ülünk egymás mellé, s olvassuk a könyvből a párbeszédet, mintha diskurálnánk. Te mindent jól mondasz ki, én pedig minden második szóba nagy hibát kanyarítok. Kikorrigálsz, én megköszönöm az oktatást, s az én Korefka azt hiszi, egy második Adelungot szerettem meg német nyelvmesternek.

— Van ilyen könyved, francia nyelven is?

— Van, de arra nem lesz szükségünk. Franciaul a nélkül is elparlizunk valahogy, de fődolog hogy a német nyelv dolgában is megalapíthassam tanítói tekintélyed. Tudod, ez leggyengébb oldalunk.

Ugy tettek, mint mondták. Vig zaj és nevetés között, mintha tüzes vitába elegyedtek volna, elolvastak ketten néhány párbeszédet, melyekben színházakról és hangversenyekről volt szó. Az öregek a mennyire ajtón át megeshetett, nagy meglegedéssel hallgatóztak. Palkó roppant szenvedélyességgel javitgatta barátja szándékosan ejtett hibáit, ez köszönettel és elismeréssel fogadta az utbaigazítást, s mindketten, hanghordozásikkal oly játékosan üztek, hogy a ki nem látta őket, megesküdött volna, hogy ide benn járván foly a gyakorlati lecke a német nyelvből. Palkó még azt is megtette, hogy a midőn a kezébe levő könyvből, csillag alatt egy pár grammatikai megjegyzést talált, azt, mint saját bölcs észrevételeit nagy buzgóan a tanítványa figyelmébe ajánlotta.

(Folyt. köv.)

Eperjes város jelene s multja.

Nagy Széchényink által „a négy folyó közt és hármas hegy alatti paradicsomnak“ nevezett szép hazáknak kevés városa van, mely szebb és kellemesebb fekvéssel volna megáldva a természetől, mint Sárosmegye dísz s fővárosa, a történetileg is Magyarország multjában nagy szerepet játszó Eperjes, melynek látképét mutatjuk be az olvasónak az alább közlött sikerült rajzban.

I.

Jelenleg Eperjes a legtisztább, a legcsinosabb városok közé tartozik. Tőjásdad idomu, belvárosa, mindössze is három igen hosszú utcából áll, középső vagy főutcája, oly tágas, széles s oly meglepő szép, hogy alig van párja a hazában. E hosszú széles főutca felső részén a többi-től külön állva négy nagy régi épület pompázik. Egyik a szent Miklósról nevezett igen régi s díszes góth módoru anyaszentegyház, melynek alapja a 10-ik vagy 11-ik században tetettet le, s Ulászló idejében megújított*). Ennek sorsa is a városával egyenlő volt, hívei gyakran változtak, s felváltva hol a kath. hol az evangélikusok tartották benne isteni tisztelőiket; 216 láb magas tornya újabb ízlésben 1750 táján épült. Mellette a szerény külsejű katolikus gymnasium áll, azután az evangélikus templom az ó-szerű kollegiummal, mely az egyházzal kapcsolatban áll, és kolostor-idomu sajátos külsejével, s komor tekintetű barna falaiival a régi századokra emlékeztet.

Ezen épületeken kívül, a főutcán, még néhány nagy mezedezés csatornakut, s egy kőszobor, a szt. háromszó szobra, az a helyen áll, hol egykor Caraffa ítőztatótá verpadján hóhérolták a forradalom hőseit. A főutca alsó részének keleti oldalán, egy épületben a belül elég csinos színház, táncsterem és kávéház van. Középületei sorában a fölhozottakon kívül megemlítendő még az egyesült görögök vagy oroszok püspöki csinos temploma, mely azelőtt a minoritáké volt, és a görög egyesült püspöki palota; továbbá a ferenciek egyháza és kolostora, melyet a gróf Klobuszky-család építtetett; a jól rendezett megyeház, kőház stb. A magánházak közül leginkább említes méltó az utca felső részének nyugati oldalán a kollegiummal szemben levő ház, mely azelőtt Pulszky Ferencé volt; s míg ő birta, különösen belseje a legkékessebben volt berendezve: termeiben a legválogatottabb könyvtár, s a legkesesebb műgyűtemények voltak felállítva. E kitűnő muzeumot Pulszky, s főleg anyai nagybátyja, Fejérváry Gábor, leginkább 1838 óta gyűjtögette össze, a legkülönbözőbb országokból; 1848 után elszállították Eperjesről Angliába.

A város hajdani falainak s kapuinak, melyek a belvárost a terjedelmes külvárosoktól elválaszták, ma már nyomaira is alig akadunk. Ezek helyén szép kertek, lakházak támadtak. A város keleti magasabb oldalán szép fasoros sétány húzódik el hosszakos félkörben, s e sétány mindkét oldalán kellemes kertek terülnek el.

Ha a városból akármely irányban lép is ki az ember, mindenfelé szabad tágas tér nyílik a hegyes, völgyes sárosmegyei regényes tájak festői szépségű részeinek fölfigadására. Míg egyfelől a Tarca folyam mentében gyönyörű kertek, rétek, szántóföltek és majorságok kellemes változatosságban tűnnek fel, s az igen díszes kálvárián tul sajátos hegyi kertek, s mindinkább magasabbra emelkedő erdőségek nyúlnak el. Délnyugatra hosszantérjedő sötét hegylécok alatt a híres Sóvár látható csinos épületeivel, s kissé távolabb fekvő váromjaival; keletészakra terjedelmes síkság, több falu, s ezeken tul egy új hegység végfokán a Tökölly által birt s Ketzter Andrással által elpusztított Kapivár öltik szembe, északra pedig e nagy-szerű panorámát mintegy összefoglalva, sötétlik egy önálló magas hegyen a sárosi vár romja, mely II-ik Rákóczy Ferencnek oly kedves lakhelyül szolgált.

(Vége köv.)

Egy bátor állatszelidítő.

Az állatszelidítők sorsa nem épen irigylésre méltó. Uralkodik a puszták vadjai, a sivatagok oroszánjai fölött, ha sikerül is egy darabig az emberi vakmerőségnek: de csak ritka, a ki közülök sorsát kikerülheti, s a sivatag királyának haragja elől idejében visszavonul.

*) Rajzát a V. U. f. évi 1. számában közöltük. Szerk.

Közben tartás tárgya volt közöttünk Batty, ki puskával és ostorral kezében oly bátran lépett raboroslánai ketreczébe; de hallottuk, hogy mielőtt vakmerő előadásait megkezdte, nejétől mindig érzékeny bucsut vett, s imádkozott, mintha a végítélettel nézne szembe.

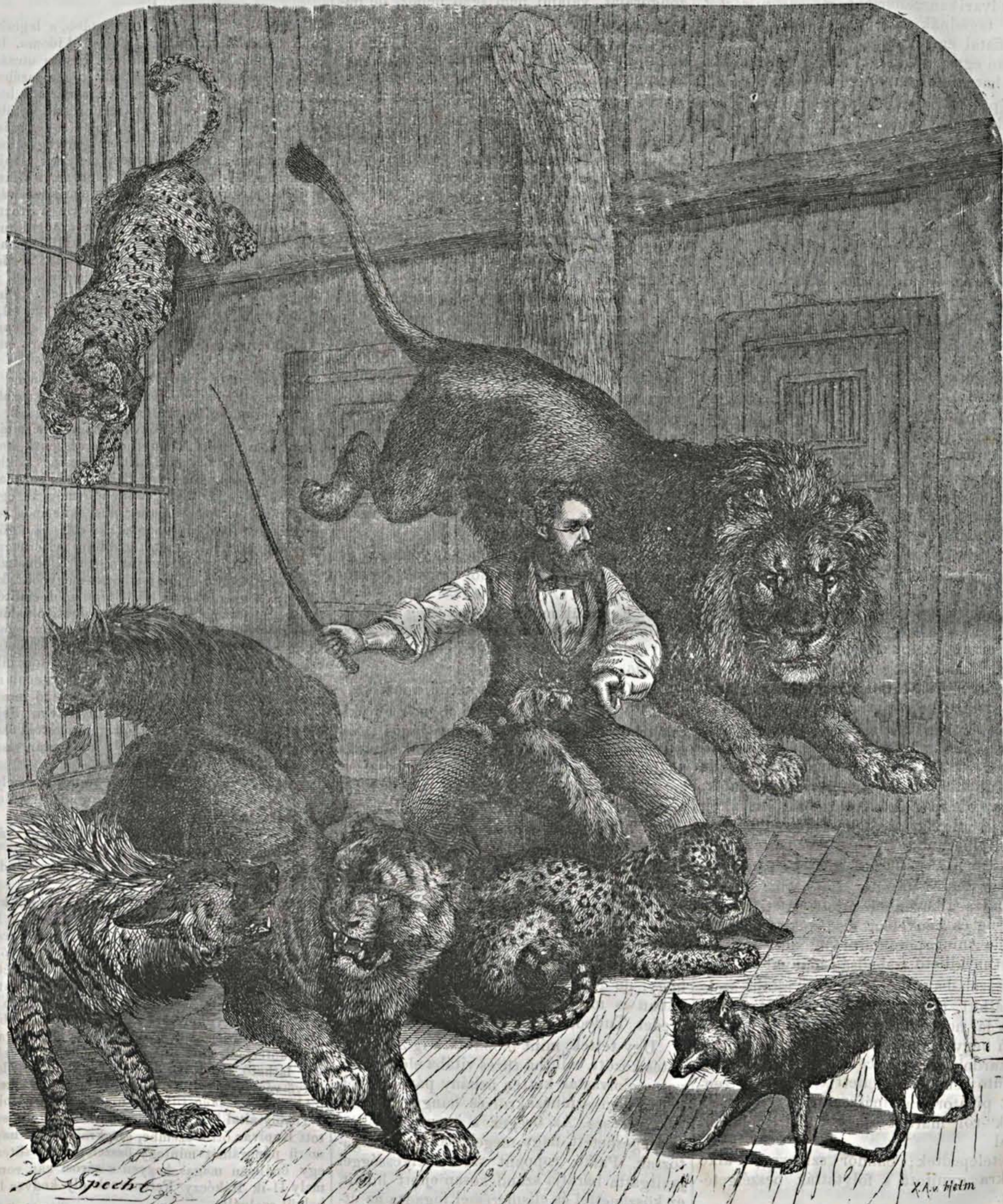
Hermannak, a ki jelenleg Pesten van, híre egész Európát bejárta, s csak nemrég említettük, hogy egyik előadása alkalmával, midőn vadjait fris hussal ingerelte, oroszlanai megröghanták, s

sában, egy fogadás, Werner, az állatoknak különben is nagy kedvelője, a fogadója melletti kis kertben már évekkal ezelőtt több majmot, papagájt, fázánt s egyéb állatot tartott külön kalitkákban.

Miután pedig tapasztalta, hogy állataiban vendégei is gyönyört találnak, kis állatseregletét folytonosan újabb vadakkal gyarapította, s mai napig a kis gyűjtemény tekintélyes állatseregletté nőtte ki magát, mely bár magános ember

tét később a kevély hatyu és a komoly pelikán sem kerülheti ki. A fehér gölya fogságában is oly méltóságosan kelepeli egyhangu nótiáját, mint künn a szabadban.

Továbbá nyusztok s a menyétek különböző fajai vannak, míg a tanulékony majmok serege vidám fürgeséggel mutogatja utánzó művészetét. A szelid őzekre még szelidebb galambok szállanak, s a simaszörű házi nyulak barátságos csoportba gyűlnek össze.

Werner, a bátor állatszelidő. Stuttgartban.

kétségtelen elvész, ha a künnyevők vasrudakkal segítségére nem mennek, s le nem verik róla a prédájok marzangoló vadakat. A bátor férfi nyolcz sebből vértett s ájultan vívők ki a cirkus fővenyéről.

Képzünk most ismét egy másik állatszelidőt mutat be, ki nem tart ugyan cirkus előadásokat, de veszedelmes mulatsága belépni a vadak ketreczébe, hol egyszerű ostorral kezében még eddig sikerült féken tartania a hatalmas állatokat.

Stuttgartban, a württembergi királyság főváro-

tulajdona, mégis, számára és minőségre, nézve nem egy állatkereskedéshez vetelődik. Az élelmes fogadósnak a mily mértékben szaporodnak vadjai, ép oly arányban növekedett vendégeinek száma; annyira, hogy végre az állatkereskedés képezte a főjvedelmi forrást, s most alig fordul meg Stuttgartban keresztülutazó idegen, ki a meglehetősen híre kapott állatkereskedést meg ne tekintené.

A bemenetnél először is a szürke darvak egyhangu zaja üdvözi a vendéget, kinek tekintet-

Azonban tovább már haragos medvék morgó csapatjára találunk. Köztük egy pár északi jeges medve is van, mely a közönséges medvéknél még vérgengyöb, s melyet hosszú időre megszelidíteni még eddig senkinek sem sikerült.

De a legérdekesebb jelenet az oroszlanok ketrecze előtt vár a szemlélőre, midőn Werner, egyszerű korbáccsal kezében a vadak közé lép s a hatalmas himoroszlán, melynek gazdája Musztafa nevet adott, haragos ordítással nyargalja az állatszelidőt körül, a nélkül, hogy bántani merné;

a nőstény oroszlán egy csikos hiénával ereszkedik nem épen barátságos szótálatásba; míg a leopárd magasra szökve rázza a ketrecz rácsait, s a sakál és hiéna lassu sompolygással iparkodik minél tisztább távolban lenni a szelidítő korbácsától. A mester pedig, mint képzünk mutatja, a ketrecz közepén ülve, élénk tekintettel kíséri szemüvegén át a vadak mozdulatait, korbácsát folyvást magasán tartva. Szemüvege annál feltűnőbb, mert ez által mintegy megzavolja látjuk azon állatát, mintha a vadakat főképp a szem varázsa tartaná lekötve.

Különben, hogy Werner mily ügyes az állatok tartása körül, mutatja az is, hogy egy pár tengeri fókát, — mely állatról eddig azt hitték, hogy csak a tengerben élhet, s másutt rögtön elpusztul, — már több mint négy év óta ép állapotban megtartott, azon leleményessége által, hogy időközönként egy-egy heringet ad nekik eledelel, melynek sós íze ez állatokra nézve a tenger savát némileg pótolni látszik.

Hirlapirodalmunk a 19-ik században.

Harmadik közlés 1841—1847.

(Folytatás.)

„Hetilap.“ Encyklopaedikus tartalmu hetilap, különös tekintettel a közgazdászatra, mű-

iparra és kereskedésre. Kiadta az iparegyesület Pesten. 1845 kezdetével szerkesztette Vállas Antal, —1846—47-ben pedig Wargha István. — Ezen, a magyar ipart és kereskedést egész terjedelmében és minden feltételeiben tárgyaló közgazdászati lap, mely egyéb feladatai között oda törekedett leginkább, hogy a hazai socialis szellemmel rokonulva, hatályos közönséget kívánt azok számára lenni, kiknek, a hazafiúi kötelesség, a hazai ipar ápolására nemesebb érzelmeket költött, szemmel tartotta a kereskedelmi üzletet, a gyár-ipar állapotát a kézműves osztály munkakörét, kitapogatta mindnyája

szükségeit, fogytékát, előmozdítá mindegyiknek érdekét hasznos közleményekkel, figyelemzetéssel s ajánlásokkal, valamint nem tartózkodott más részről a feltűnő visszaéléseket egész bátorsággal napfényre deríteni, ha kellett megromlani, ha kellett megszüntetésére módokat ajánlani. — Midőn a centralisták a megverendzést mind hevesebben kezdek ostromolni, annak főbajnoka, Kossuth, a szük terjedelmű s más rendeltetésű „Hetilapra“ szorult, hogy nagy hatásu szavát emelje az oly kiméletlenül megrámt megverendzser ellen.

Megjelent a Hetilap minden kedden és pénteken egy-egy tömött iven, 1846—47-ben másfél, ha tárgyabőség ugy kívánta, két-két iven is, nagyobb igen szép alakban 4 rétbén; ára félévre 1845-ben helyben 3 ft. postán 4 ft.; 1846—47-ben 4 ft. illetőleg 5 ft. p. p. nyomtatta Beimel Pesten.

(Pesti Hirlap. 1846. I. 415. II. 418. —1846 I. 11. 421. I. — Horváth M. Huszonötöd Magyaror. történelméből. II. 302. I. — Honi irod. Hirdető. 1844—47.)

„Az életelvek képekben.“ Magyar Lajos volt szerkesztője, írója, kiadója és kihordója Erdélyben. Az irodalmi fordeségek sorába tartozik. 1844-ben pár évnegyed jelent meg belőle.

(Budapesti Szemle. XVI. 61. lap.)

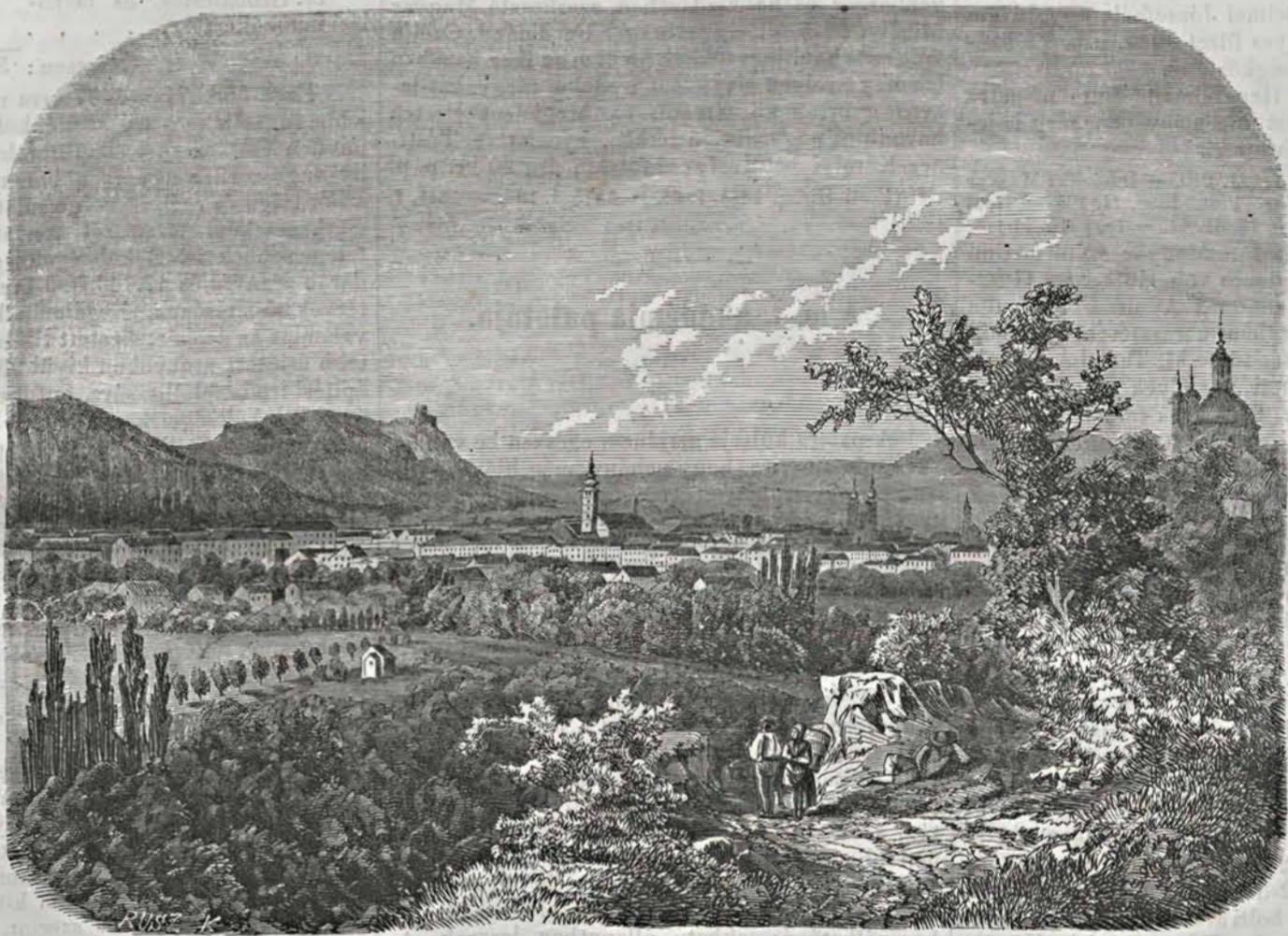
„Kis követ.“ című encyklopaedikus tartalmu

lap indult meg Kolozsvárt 1846. februárban Magyar Lajos szerkesztése alatt, többi közt hozott szépirodalmi dolgozatokat is, sőt 5 arany jutalmat is tüzött ki 1847. márcz. számában a legjobb beszélyre; a bírálati jogról ő maga lemondván, annak ígérte oda az aranyokat, kinek beszélye a többi hirlapok által legjobbnak ítélték. — Megjelent hetenkint féliven 8 rétbén képmellékletekkel; (előf. ára 3 ft. p. p. volt félévre).

(Pesti Hirlap. 1846. I. 82. — Életképek 1847. I. 391. 413. — Pesti Divatlap. 1847. II. 960. I.)

„Természettudományi-folyóirat.“ Ezen jeles természettudományi-folyóirat, Takács János és Berde Áron, kolozsvári természettudományi tanárok szerkesztése mellett 1846. júliussal indult meg. Ez azon egyetlen magyar folyóirat, mely az egész természetnek s a vele kapcsolatban álló tudományoknak elméleti és gyakorlati ismertetését népszerű modorban terjesztését tűzte ki magának czélul. Berde Áron, ki Takács Jánosnak visszaléptével az első félív végén, a lapot maga szerkeszté, annak harmadfélívi folyamát legnagyobbára saját czikkeivel tölté be, melyek nemcsak sokoldalú természettudományi képzettségének, hanem megragadó népszerű magyar tollának is nyilvános jelei.

Megjelent a Természettudományi-folyóirat hetenkint egyszer egy tömött nyomatu szép velin iven 4 rétbén, előfizetési ára félévre helyben 3 ft. postán 3 ft. 12 kr. p. p.

Eperjes. — (Keleti Gústó rajza.) — Leírása a 75. lapon.

(Pesti Hirlap. 1846. I. 370. 406. — Jelenkor Encyklopaedia. 1858. 49. I. — Életképek 1847. I. 113. — Pesti Divatlap 1847. II. 1632. I. — Danielik Magyar irók. Elet-rajzgyűjtemény. Pest. 1858. II. 27.)

„Hozánk, kereskedelmi és szépirodalmi lap.“ kiadta Noisser Richard, szerkeszté Kovács Pál. Ezen lap, későbbi vidéki lapjaink mintaképe, 1847. elejétől Győrött, az ottani „Vaterlandból“ átalakulva indult meg, s a derék szerkesztő által egyszerűzetten s nem kis áldozattal kezeltetett. A második félívben szebb formában, sürűbb nyomtatással és bővített tartalommal, — különösen a kereskedés körében is több érdekes czikkkel — jelent meg. Nevezetesen ezen lapban többek közt Petőfi költeményei és Kerényihez írt levelei; Ráth Károly jeles történetbuvárunk szintén itt lépett fel először az irói téren, „Győr városa története“ czikkével 1846-ban. — Hetenkint három félives szám jelent meg belőle 4-rétbén; nyomtatott özveggy Streibig Klára betűivel.

(Pesti Hirlap. 1847. I. 54. 402. — Életképek 1847. I. 25. 26. sz. 847. lap. — Pesti Divatlap. 1847. I. 801. — Danielik Magyar irók. Elet-rajzgyűjtemény. II. 263. — Honi irod. Hirdető. 1846—1847.)

Lanka Gusztáv, 1847-ben egy „Dongó“ című satyrikus lapot indított meg, mely csakhamar elültatott és lefoglaltatott.

(Uj. Ismeretektára. V. Pest, 1853. 201 I.)

Időszaki folyóiratok:

„Tudományos gyűjtemény. Kiadta és nyomtatta Trattner-Károlyi Pesten. Havonként egy füzet jelent meg nagy 8-rétbén velinen, „Koszoru“ szépirodalmi melléklettel, melyből 1821-től egy iv adatott ki havonként; egy évi folyam ára 5 forint 36 krajczár, postán küldve 7 forint 12 krajczár p. p.

Ezen jeles folyóiratunk 1841 végével 25 éves pályáját befejezte; ez utolsó évben már csak 209 előfizetője volt.

(Tud. Tár. 1842. VI. 482.)

„Tudománytár.“ Közrebocsátá a magyar t. társaság, szerkeszté az „Értekező“ részt Luczenbacher János, a „Literaturait“ Almási Balogh Pál.

A magyar tudom. Akadémia 1844. decz. 19. ülésében ezen az egész országban akkor egyetlen egy tudományos folyóiratunkat a társulat roppant kárával megszüntette; a végszámvetés szerint a Tudománytár előfizetőinek száma: 1834-ben 527, 1835: 379, 1836: 301, 1837: 340, 1838: 222; 1839: 249, 1840: 200, 1841: 157, 1842: 131; 1843: 114, 1844 július 11-ig 79 volt; a kiadási költség 11 év alatt 23,000 pftra ment, a bevétel 9698 pftra, s így a társaság e folyóirat kiadásánál 13,000 pftnál többet vesztett. — Megjelent 6—8 ivnyi havi füzetekben, velinen nagy 8-rétbén. Előfizetési ára félévre helyben 5 ft., postán 6 ft. 36 kr. p. p.; nyomtatott Budán a m. kir. egyetem betűivel. — Az előfizetők kedveskedésül kapták még a „Magyar Akadémiai Értesítő“ és „Honi irodalmi Hirdető“.

(Pesti Hirlap. 1843. II. 884. — 1845. I. 16. — Tud. Tár. 1842. VI. 482. — 1843. VII. 482 I.)

„Magyar Akadémiai Értesítő.“ Szerkeszté Schedel Ferencz titoknak. E hivatalos lapból, mely az akadémiái gyűlésekben előforduló s közzétételre alkalmas tárgyakat, valamint az intézetet illető fontosabb jelentéseket közlé; az akadémiái szűnő kivételével, minden hó 10-én egy szám jelent meg, s ez a körülmények szerint minden-

kor egy vagy több ivból állott 8-rét velinen, néha rajzok is járultak hozzá.

Megindult 1841. elején, azon évben megjelent 1—5. sz. (1840. nov.—decz., 1841. január—szept.) a következő években minden 2—3 hóban egy, egy két ives szám adatott ki. 1847-ben már rendszeresen járt XII. szám, 406 lap. Nyomatott Budán az egyetemi nyomdában. 1847-ben Kozma Vazulnál; az egész évi folyam előfizetési ára 2 ft. p. p.

(Honi irod. Hirdető. 1842. 4. 1845. 37. — 1847. 8. I.)

„Magyar egyházi beszédek gyűjteménye.“ Kiadta Szalay Imre kanonok. 1841—47-ben új folyamának 2—5 kötete jelent meg Budán ny 8 rétbén finom velinen, egy kötetnek ára 1 forint 30 kr. p. p.

(Pesti Hirlap. 1845. 101. — Uj Ismeretektára VI. 257.)

„Erdélyi protestans egyházi beszédek tára.“ Szerkeszté Szász Károly, Demeter Sámuel. Kolozsvárt 1847-ben jelent meg belőle az 1-ső füzet 138. I. Titsch János kiadásában, ára 48 krajczár p. p.

(Honi irod. Hirdető 1847. 9. sz. 39. I. — M. tud. Akadémiai Almanach 1861-re 123. I.)

„Gazdasági Tudósítások.“ 1837-től kiadta a m. gazdasági-egyesület. Bizottsági ügyelés alatt szerkeszté Kacsócs Lajos. — Melléklapja: „Ro-

honczi Közlemények. 1840-től. Választottság felügyelése alatt szerkeszté dr. Válas Antal. E folyóiratoknak csekélyebb számú előzősége jutott, mint a mennyire akár e folyóirat előzősége, akart tartalma tekintetéből előre számolni lehetne, mert az előzőtök száma e földmívelő honban az utolsó 1841. év folyamán alatt, egy volt 300. Megjelent a G. T. és R. K. negyedévenként 8-15 ives füzetekben. 1841. évben 1-4. (sorszerint 14-17.) füzet, 144, 157, 170, lap; a 4-ik füzetet ezen két folyóirat megszünt.

(Pesti Hirlap. 1841. I. 94. 124. 374. II. 860. — Athenaeum 1841. II. 221. — Tud. Tár. 1842. VI. 482.)

Magyar orvos-sebészeti és természettudományi Évkönyvek. több orvos és természettudós munkálataival kiadta és szerkeszté Schoepf Agost Pesten. Havi folyóirat 1842-1844, nyomtatott Budán a m. k. egyetem betűivel, nagy 8 rétbén; félévi ára helyben 3 ft. 20 kr. postán 4 ft. p. p.

(Pesti Hirlap 1844. 406. lap. — Tud. Tár. 1843. VII. 482.)

Magyar föld és népi eredeti képekben. föld és népméi statisztikai és történeti folyóirat. Fényes Elek és Luczenbacher felügyelése mellett szerkeszté és kiadta Vahot Imre, ki 1845-ben Medve Imrével beutazván az országot, ez utóbbi lerajzolta a nevezetes helyeket e vállalat számára. — Megjelent az első folyam 1846 mar.-tól. — 1847. mar.ig 6 füzetben 17 képpel 90 lap, fekvő 4 rétbén; — a 2-dik folyamból csak az 1-ső füzet látott napvilágot 1847. deczemberben 16 lap 3 képpel; nyomtatott Beimel Józsefnél; egy folyam előfizetési ára 3 ft. egyes füzet 50 kr. p. p. Előfizetők száma a 600-at megközelíté.

Az első füzetet Henszelmann Imre németre lefordítá és Heckenast bizományában meg is jelent, de több nem adatott ki.

(Pesti Hirlap. 1846. I. 141. 240. — Daniellik: Magyar irók. Életrajz gyűjtemény. Pest. 1858. II. 196. — Honi irod. Hírtető. 1846. 12. 15. 19. 31. 44. — 1847. 15. 51.)

Magyar Életrajzok. Magyar szépirodalmi folyóirat. Kiadó-tulajdonos volt Heckenast Gusztáv, szerkeszté Frankenburg Adolf. Főirányul a tisztán nemzeti érzelm ébresztését és a szelid erkölcsök nemesbűlést tüzte ki. Tartalmát képezik: novellák, történeti beszélyek, regék, népmondák, jellemrajzok, életrajzok (elbeszélési módszerben) humoristikai elmefuttatások a társasélet fontosságai felett, költői elbeszélések, románcok, balladák és legendák; a kiadó 16 ftal p.p. díjazta a munkák nyomtatott ivét. — Megjelent Pesten 1843-ban 6 ives havi füzetekben; nagy 8 rétbén velinen; a II. kötet 6-dik füzetévé dec. végén a vállalat megszünt; s lett belőle az „Életrajzok“ című hetilap (lásd fentebb), nyomtatott Landerer és Heckenastnál.

(Pesti Hirlap 1842. II. 885. 898. — Pesti Divatlap. 1843. II. 53. 177. 663. 1563. lap. — Pannonia 1842. 575.)

Beszélytár. Erdélyi szépirodalom. Szerkeszté és kiadta Kőváry László, Kolozsvárt 1843-ban, minden két óra egy füzet ígértetett, vegyes szépirodalmi tartalommal Erdély legjobb élő költői által kiállítva. Megjelent az 1-ső füzet nagy 12 ré 124 l. Bölöni Farkas Sándor műszobrával; és a 2-dik füzet 118 l. egyes füzet előfizetési ára 30 kr., bolti ára 40 kr. pp. Beszélyeket hozott Ajtai Gyula, Dóza Dániel, Kőváry László; költeményeket Dóza, Kőváry Józsa, Matizs Páltól.

(Athen. 1843. II. 134. — Honderü 1843. I. 650.)

Honleányok könyve. közhasznú ismeretek terjesztésére a gyöngéd nőnem körében. Jeles irók és írónők közremunkálásával kiadták Rösler Agnes, pesti nyilv. leánynevelő, és Oroszhegyi Józsa. A tudományos ismeretek és művészeti képzés fejlesztésére irányzott folyóirat; tartalma oly változatos, s a hozzá csatolt műmellékletek oly jól választottak, azonfelül az egész munka kitűzőtt irányra oly szép volt, hogy megjelenése méltán figyelmet ébresztett. Az 1-3 füzet tartalmát tevék: Közlemények az ipargazdaság köréből, történeti képek, természettudomány, néprege, eseménypontok a világtörténet köréből és a rómi működést tárgyzók cikkek három műmelléklettel. Az irók nevei: Garay, Kérlethy Akos, Lisznyay, Oroszhegyi Józsa, Petőfi, Rösler Agnes, Szabó Richard, Szamoshegyi Józsa, Tompa, Vasváry Pál. — Megjelent ezen folyóiratról 1847-ben az 1-3 füzet díszes kiállításban nagy 8 ré alakban Pesten. 62, 70, 55 lapok, s ezzel a vállalat megszünt. 6 füzet előfizetési ára 4 ft., külön egy füzeté 50 kr. p. p.

(Pesti Hirlap 1847. I. 292. — Életrajzok 1847. I. 655.)

Irodalmi Aroplaj. Kritikai a magyar irodalom újabb művei felett, több tudós férfi által írva. — Kilián és társa kiadásában Pesten 1844-ben

két 8 réti füzet jelent meg ezen kritikán aluli kritikai folyóiratról; nyomtatott Budán az egyetemi nyomdában; az 1-ső füzet 100 lap 40 kr., 2-dik füzet 136 lap 50 kr.

(Pesti Hirlap 1844. I. 434. 734. — Életrajzok 1845. I. 410. l.)

Nevelési emléklapok. Kiadó-tulajdonos dr. Tavassy L. Pesten 1846-ban Pestalozzi 100-dos születése napjának emlékére, s az azokban foglalt füzet; a 2-4 füzet 1847-ben látott napvilágot, egyes füzet ára 30 kr. p. p.

(Pesti Hirlap 1847. I. 356 l.)

Bibliographiai Értesítő. Heckenast Gusztáv kiadásában 1840-től kezdve. Honunkban első ilyenmü vállalat, mely által a kiadó magának a magyar literatúra körül tagadhatlan érdemeket szerzett. Megismertetett ez minden honunkban megjelent nevezetes eleművekkel, figyelmeztetett a hirlapok és folyóiratok, s az azokban foglalt jelesebb cikkekre; szóval: általános átnézését adta hazai literatúránk állapotának és fokokint haladásának. Ezen Értesítőből havonként egy-egy féllvél; 1842-ben csak negyediké szem jelent meg 8 rétbén ifj. W. and Károly által szerkesztve, s a kiadó által több mint kétezer példányban osztotta el a literatúra barátai közt. 1842. szept. végével megszünt. Egy évi folyam ára 20 kr. p. p. nyomtatott Pesten Landerer és Heckenastnál.

(Pesti Hirlap. 1842. I. 343. l.)

Honi irodalmi Hírtető. Első év 1843. Eggenberger és fia kiadásában, szerkeszté Magyar Mihály. 1845-től Eggenberger Ferdinánd. Céljája volt ezen havi jegyzéknek minden az iker hazában bármily nyelven megjelent irodalmi tárgyakat lehető gyorsan közléteni. — Megjelent Pesten havonként negyedik, 8 rétbén, nyomtatott Trattner-Károlyi betűivel; évi folyam ára 20 kr. p. p.

(Pesti Hirlap 1844. I. 64. — 1845. I. 138. — 1846. I. 79. l.)

(Folytatás köv.) Szinnyey József.

A m. t. akadémia palotája.

(Vége.)

II.

A palota külseje majdnem egészen be van fejezve, oly annyira, hogy néhány, még hiányzó díszítmény kellő helyen alkalmaztatván, az állvány rövid idő múlva el fognak szedhetni. A palota belsejében a főbejárásnál lévő csarnok, a díszterem, a fű-s a díszterem feletti képtár helyiségeibe vezető lépcső híjjával, minden egyéb közz áll a teljes bevégezéséhez, s a munkák mindennél előbb elvégynének. És így van magában a nagyszerűsége és földszítésé miatt sok munkát igénylő díszteremben is, melynek, az időjárás kedvezése mellett, beboltozása a napokban bevégezgetvén, mindjárt vakoláshoz fognak látni. Feltéve, hogy az időjárás kedvező lesz, nem kéltelkedhetni, hogy a beöltévi nyári hónapok folytán, s még az ősz beállta előtt, azok is, a mik fentebb említették, tökéletesen készen lesznek, s az összes építkezés be fog fejezteteni. Az építmény minden egyéb részei már előbb készen, s használható és lakható állapotban lesznek. Az akadémia azon szállásból, a melyet most használ, a közlő Sz. György napkor már távozni lesz kénytelen, s úléseit a palotában fogja azontal tarthatni, hová irodája is át fog tétetni. A könyvtári helyiségek rövid időn készen levén, a könyvtár átszállítására és berendezésére fog a sor kerülni. Hasonló szorgalom fordítatik arra, hogy a képtári helyiségek elkészítése is rövid időn befejeztethessék, s immár a képtár beszállításának perce is közelget. E tekintetben a múlt évi november 26-án kelt levélben kérdés tétetvén herczeg Eszterházy Pál ur részéről, hogy a képtár átszállítása mikor kezdethez meg, az akadémia elnöke válaszában a f. évi Sz. György napját jelölte ki. E szerint nincs már távol az időpont, midőn a haza kettős örömben fog részesülhetni: hálás emlékeztetésben örízhetni egy szép hazafi tettet, s ithon adhatni át magát azon benyomásoknak, melyeket e műkincsek élvezése nyújtand, s a reményeknek, melyek azok hatásától várhatók.

Az épített három bizottság megfizetett és szakadatlan szorgalommal iparkodott azon, hogy az építkezésben a lehető takarékoság elvei követtesseken, az építmény szilárdságának és díszítésének rövidsége nélkül. E szándokában díszrege és elismerésre méltólag támogattatott az építést vezetőket értelmes iparkodása, hazañas buzgalma, megfizetett szorgalma, kiváló ügyessége, valamint az itteni mindazon iparosok és kézművesek

becsületes eljárása és maguktatása által, kikkel munkálattatott, s a kik nem csupán pénzt keresni, hanem a vállalat természetéhez méltó előállítani igyekeznek. A jelen pillanatban, minthogy a folyamában és hátralevő munkák legtöbbsnyre kiadva, az a luk megkötté vannak, nagyobb bizottsággal, mint eddig lehető vala, áttekinthetők levén a még szükséges költségek, a bizottság azon biztos reményt véli táplálhatni, hogy a végleges összes költség az eredetileg előszámításba veténel 40-50 ezer ftal kevesebb lesz.

1864. év végéig a tulajdonképeni építkezésre kiadott öszletek a következők:

Table with 2 columns: Item description and Amount. Items include: 1. Kőművesek és földmunkákért, 2. Márvány, tétnyi, sós-kuti kövek, s ezek szállítási költsége és kőfaragó munkái, 3. Kőfaragói, szobrászati, gypsz és díszítményi munkáért, 4. Öntött és kovácsolt vas-neműkért, bronz és ólomnunkákért, 5. Ácsmunkákért, 6. Asztalos-munkákért, 7. Úvegés-munkákért, 8. Lakatos-munkákért, 9. Bádógos-munkákért, 10. Palakó-fedélre, 11. Szobafestési és mázó-lási munkákért.

Ezen 558,071 ft. és 37 krra menő öszletet feljebb rugtatják azon mellékköltségek, melyek minden építkezésnél elkerülhetlenek s melyek az ily nagyszerű, s ugy ez okból, mint az építkezés szilárdsága és ezelszerűsége miatt is évekig tartó építkezésnek természet szerint és szükségkép tetemesebbek is. E költségek egész öszlete 396 darab aranyra és 47,766 ft. 9 krra rug, melyből a tervek készítésének, vizsgálatának stb. költségeire, valamint az azokért fizetett tiszteletdíjakra a fentebb érintett aranyokon kívül 9968 frt. 73 kr., az építési iroda felállítására, butorozása, felszerelése és folyó költségeire a kőfaragók és szobrászok műhelyeinek felállítására, s az építési teljes deszkakerítésre elkerítésére 7136 ft. 66 kr. esik (mely öszlet egy része, az érintett anyagok nemsokára eladhatván, visszaforduland.) végre az építés vezetői, az irodai személyzet, szertárnok díjaztatására, az alapkő-letélteli elmaradt ünnepek helyett a munkáló kézműveseknek adott ajándéokra, bélyegekre, kutyákészítésre, gypsz- és vasmintákra s a kézművesekkel kötött egyéb vegyes alkukon kívül eső különféle munkákra fordított kiadásoknál a három év alatt összesen 30,660 ft. és 70 kr., s így átmérőleg évenként 10,220 ft. 56 2/3 kr.

Tekintve a forrásokat, melyekből a költségek fedeztettek, az 1859. és 1860-ban megindított aláírás eredménye, minden akadálytól dacára, melyek akkor a gyűjtés elé gördítettek, pénzszegény hazánkban fényesnek és váratlanok mondhatók. Ez eredmény, egy, annak idején kiküldött vizsgálóbizottság megállapítása szerint, 1861. év végén 393 darab aranyra és 528,728 ft. 93 krra ment. Ehhez 1862-ben 3 arany és 2321 ft. 98 kr. 1863-ban 1510 ft. 79 kr., végre 1864-ben 19,218 ft. 8 kr. járult. Ez öszletből 166,171 ft. 52 kr. ajánlatokból állott, a hátralevő rész pedig készpénzben folyt be, mihez utóbb még némi vegyes bevételek, felajánlott részvények eladásából összesen 927 ft. 82 kr., s a meglevő pénzkészlet 6 és 5 1/2-re történt hasznosításából folyó bevételek és egyes ajánlatoktól fizetett kamatok járultak. A 6 1/2-re teljes bizottság mellett és rövid időre kikölesönzött, öszszesen 77,000 ftnyi öszlet — mely 900 ft. híján már mind visszafolyt a pénztárba — 7665 ft. 11 krt. takarékpénztári elhelyezések 28,966 ft. 30 krt. egyes ajánlatok után fizetett kamatok 523 ft. 60 krt; jövedelmek, egy eladott telekrész kiünnelevő ára után pedig kamatol 6060 ft. folyt be. Mindezek által a fentebb említett somma, az aranyokon kívül, 600,922 ft. és 61 krra, emelkedett. Nem az eredetileg kiállításba vett 1304 1/2 öles telken, hanem a mostani levén az építkezés foganatba véve, az előbbi telekből az eladott 700 ööl után 220 ft. 50 kr. jával 124,350 ft., 604 1/2 ööl után 200 ft. jával 120,900 ft. jött be, mely által a fentebbi öszlet, az aranyokon kívül, 876,177 forintra és 61 krra emelkedett. Lehajlik azonban ebből a m. az 1304 1/2 öles telek feléért (másik fele nagylelkűleg ingyen levén adományozva) sz. kir. Pest városának 73,270 ftban fizetett, továbbá a bélyegek és átíratás költsége 8090 ft. 71

krall, valamint azon 1169 öles telekért, melyre most a palota- és bérház-épületek, a részletes fizetések miatti időközi kamatok betudásával a szab. gőzhajózási társaságnak összesen fizetett 265,283 ft. 82 krra menő öszlet, melyek összesen 346,644 ft. 53 krra rugván, a fentebb kimutatott öszletet, az aranyokon kívül, 529,528 ft. és 8 krra szállítja le. Azonban ezt ismét az a 64,600 forint, mely öszlet azon 293 öölért, a melyre a bérház épült, a palota-pénztárba befolyt 594,128 ft. 8 krra emelte. Ehhez járul az a 78,270 ft., melybe az 1304 öles telek került, s a melyet az igazgatótanács 1861. febr. 20-ki határozatában a tökevagyonból ingatlan, egyzersmind jövedelmező birtokokba fektetendők, s az építkezésbe beruházandókba mondott ki, nem levén a saját épületében székelő akadémiá, mely a mostani helyiségek szűk volta miatt saját könyvtárát, alig volt használni képes, ezenul ház- és raktárberéket fizetni kénytelen, s így elhárítva az a tapasztalás szerint könnyen bekövetkezhető lehetőség, hogy azok az eddigieknél kétszerte, sőt többszörösen magasabbra is rughatnak. Ezek szerint azon források öszlete, mely a palota-építésre szolgált és szolgál mostanig, az említett aranyokon kívül 672,398 ft. 8 krrnyi öszletre ment fel.

Bizton feltehetni, hogy a két emeletre és kisebb terjedeleme leszállított monumentál stílyban felemelt palota összes építési költsége az eredetileg kiállításba vett és 850,000 ft. ra menő öszletet nem csak meg nem haladják, hanem annál jelentékeny öszlettel kevesebbre fognak menni. Tudja minden szakértő és mutatják a minden ilyes, s kivált a hasonló nagybbszerű építkezéseknél szerzett tapasztalások, hogy az előleges költségeket csupán felette ingatag és nem teljesen biztos alapokra lehet fektetni, s hogy az építkezés folyamában sok új szükség merül fel, s a kivétel maga többnyire meghiúsítja az előleges számításokat. Ha mindemellett a fentebbi eredményt, a mi most már bizton állíthatni, el fog érteni: ez csak azon megakarítások és egyszerűsítések folytán vált lehetővé, melyeket az épített három bizottság foganatba venni feladatának tekintett. Így lón reá nézve kényszerűséggé: a szobrok és díszítmények tekintetében sokat, részint betöltetlenül, részint pótolandóul hagyni fel a jövedendőnek, azon reményben is, hogy a hazañas melegsége azon nagy érdekek iránt, melyeknek az akadémia szolgált, meghiúsul ezentel sem fog. Ezért történt, hogy ércz- és márványszobrok alkalmazása helyett arra kelle szorítkozni, a mi alkalmazva látni, s be kelle érni azzal, hogy a mi alkalmazva van, tartóssága mellett ne csak ne legyen ártalmára az egész művészeti benyomásának, hanem a művészek mintázata szerint jól levén kivive, jeles művészek mintázata szerint jól levén kivive, a művészi kifejtését előbbre vinni segítse. De a megoldandó jelen fekvésében, s tekintve a megoldandó feladatot egész összefüggésében, e megakarításoknak és egyszerűsítéseknek is megvannak határai, s nem lehetni, hogy azon források, melyek jelenleg, mint e zedra fordíthatók, az épített bizottság rendelkezésére állanak, elégségesek legyenek; a mi könnyen megfogható, mert ha egy-két bérházak, melyek egy pár száz ööl kisebb térére építvők, mint akadémiánk, a mint több példa mutatja az utóbbi időkből, fél millióba kerültek, természetes, hogy oly monumentális épületek, melynek már e miatt csupán a termésköltség, márványok, kőp- és kőfaragó munkák költsége megközelíti a 200,000 ftot, s a melynek belsejének szükségkép öszhangzónak kell lennie külsejével, a fentebbi öszlettel nem lehet felállítani.

A szükséges források előállításának ezen szükségével szemben, folyvást azon van jelentő elnök ur, hogy a palota-pénztár minél több adománnyal gyarapíttassék. Sokan voltak birtokosaink között, a kiknek tudva volt az ügy iránti rokonszenyük, de a kik még nem áldoztak, hihetők azért, mivel oly vállalatok irányában, melyeknek kivétel bizonytalan, azon perczre kívánták részvétők tanúsítását fenntartani, midőn az annak, a mi meg lón indítva, és már befejezésre vár, szerencsés befejezéssel mozdíthatja elő. Ezek az elnök által felszólítottak. Többen adakoztak már eddig is, vagy ígéretek tettek, melyek bizonyosan be fognak válnai, — vannak, a kik még nem nyilatkoztak, de a kikre nem lehet kétség, hogy mind ezt megteszik, mind pedig valóban adakozni is fognak.

Atalában különösen kiemelte jelentő elnök ur, mily mulhatatlan szükség, hogy a haza azon ügyet, melyet oly melegen karolt fel, ezenul is szívén hordja, s a hazañas öszszesség ügyekete és buzgalma szerencsés befejezéshez juttatni segítse; kifejtette, hogy a még e végből szükséges

pénzforrások alapját miként lehet előállítani, növelni, s e tekintetben mik történtek eddig. Jelenté, hogy oly helyiségek levén a palotában, melyek a hg. Eszterházy-féle képtár számára nem voltak szükségesek, ezeket a hármas bizottság felülről jóvá világítással alakítva, a képművészeti társulatnak adta ki, műltal e szép czélú hazai intézet czélszerű termetek nyert, s a fennebbi alap is gyarapodott. Átmene ezután azon javaslatokra, melyek e gyarapodást még nagyobb mértékben fogják eszközölni. Indítványozá, hogy a palota alatti nagy terjedelmű, tágas világos, száraz és a kereskedéllal forgalom központján levő, és a dunai rakparttal alagutak által kényelmes öszszeköltésben álló raktárak adassanak bérebe, ugyszintén egy nagy és kényelmes lakhely is a palotában. Mindezek tömegesen fogják növelni a fentebbet érintett alapot, minél fogva az igazg.-tanács helyeslésére találtak. Áttérté végre az elnök azon részletes javaslatok formulázására, melyek ez alapokon a források előállításának módzataira vonatkoznak, s melyek az igazgatótanács és a jelentő elnök azon mindenkor szemük előtt tartott elvének megóvása mellett, hogy az építkezések az akadémia tudományos működésére szánt jövedelmeinek csökkentése nélkül történjenek, eszközölsébe vehetők. E javaslatok aztán részletes és beható megvitatás alá vétetvén, és helyeslésre találván, az épített három bizottság ellátottat a kivételre szükségessé felhatalmazással és megbízásokkal, s az igazg.-tanács a meggyőződéssel ozzott el, hogy a hazañas támogatása, s a tett intézkedések ez ügyet teljes és szép sikerre fogják vezethetni.

Gróf Sándor Mórész kalandjai.

E napokban egy nagyszerű fénykép-album indult meg, mely mint a „Vadász és Versenylop“ írja: gazdag változatosággal foglalja magában az ország első sportsmanje egyikének lovas- és vadászkalandjait.

Ki ne ismeré gr. Sándor Mórész nevét széles e hazában s azontal is a birodalomban, sőt ennek határain kívül is, idegen földeken? Ős Buda és közel környéke, a biai, bajnai és rárói uradalom, Győr, Pozsony és Bécs vállalnak leggyakrabban színhelyei ama halatlan bator vakmerő, kitaró és kockázatos lovaglás és kocsizási kísérleteknek, ama vadugrásoknak és akadályt nem ismerő hajtásoknak, melyek bővebbé mindig a gróf maga, legbátrabb kísérő Preisl, Clarot, néhány derék lovasa és kocsisa, gyakran egész udvari személyzete, sőt idegen vendégek is valának.

Sándor gróf neve a nép száján él. A mit a legbátrabb lovas, a legügyesebb kocsis, az idomos vadász végrehajthat, Sándor mind megtette. Sok meggondolatlanúság volt tetteiben; néha bajt is okozott, de a mely nem önmagán esett, azt csakhamar jóvá tenni is iparkodott. Cselésége regetgett tőle és szerette, jobbágyai jó urokként tisztelték, arisztokrata osztálytársai néha nevetéskülönözzenvedték, de bator nyíltsága és ösztintese barátokat is szerzett neki számosakat s a mint a gyávaasgot gyűlölte és ostromozta, ugy mindig tisztelője volt a férfias bátorságnak s talán minden tulajdonok közt legtöbbre ezt becsülte.

Csak egy osztályt regette a szó teljes értelmében, bárha némi büszkeséggel beszéltek róla a számtalan adomákát és es osztály a jó budai nyárpolgárság vala; ama faj, mely 48 óta jóformán kihalt, de kortársá, szemtanuja vala Sándor legvakmerőbb lovagkísérleteinek; nevével ijeszgette gyermekeit s ha a többnyire feltűnő öltömben lovagló gróffal találkoztak, messzire kitértek előle. A magas cylinder, a vörös pamut esernyő, a léczes rácozat és magas kerítőfal mindmegannyi tárgy volt egy-egy ügyes kockázatot ugratásra: a nyárpolgár meg nem volt barátja a kockázatának.

A budai várpalotába vezető lépcsőzet, a kerítő várfal és közvetlen György-tere mind tudna beszélni Sándor gróf lovagkalandjairól.

A munka ezide: „Események életemből“ rajzolta ifjakorú barátom, Preisl I. G. Barátjainak emlékül ajánlja gr. Sándor Mórész. Őt osztályra, mindegyik ötven lappal volt tervezve akként, hogy magyar, német és francia szöveggel 250 példányban jelenjék meg s könyvnyári forgalomba nem bocsátva, csupán a gróf barátjai közt osztassék szét. Eddig három nyelven csak az első osztály jelent meg, s német szöveggel a másodiknak is egy példánya.

A díszes toku album lapji folio alaknak s ezeken Preisl gyakorlott, ügyes rajzoló életteljes

és hű, erősen kidomborodó mozgékony alakokban tünteti szemünk elé a mindig bátor, gyakran vakmerő, sokszor hajmeresztő lovasjeleneteket.

Sándor gróf lovaskalandjai zsenge fiatalágában kezdődnek s egyszerű, nem, vagy rozslul sikerült ugratásokból lassan-lassan életkockázattal sorsnak járó vakmerő kísérletekké válnak, kihívásával képes némileg menteni. Nem lesz érdektelen, ha a gróf merész lovagkalandjaiból néhányat elősorolunk.

Első ugratási kísérlete első lován, egy több lábnyi magas szilárd korlátot át a budai város-majornban volt, mely alkalommal a ló elejével átvette ugyan magát a korlátot, de hátulja vékonyával függve maradt; függve maga a fiatal lovas is, hasztalan ügye erva lovat, hogy tulgyte őt a korlátot. — Majd Csinos nevű kedvenc vadseres lovával átszökött egy lajtorján, mely a kastély udvarából kitolt kocsiból kiállott.

Sok bajt okozott neki egy bárdolatlan, Granicus nevű lova mely egy ízben le akarta gazdáját vetni, s miután mindent haszontalanul kísérte meg, utolsó fogásával a falhoz horzsolta. A gróf jobb combjából már csurgott a vér, de nem engedett, s végre is a ló furdott ki; ugyanis, miután ezen kísérlete is meghiúsult, vak dühében beharapott egy utjába első házkapuba. — Ugyanazon lova máskor egy tízes féktelen hatos fogat közé vitte lovasát. A megzavart hat szilaj ló rugott, kapált, harapott, míg a lovas nagy szerencsén és sértetlenül kibontakozott; de Granicust elérte sorsa, mert csúfo-an össze-vissza rugva s harapva menekült csak meg a bonnyodalomból.

Múltaság jelenet volt Sándor gr. nyargalása gr. Szápáry felszámú szürkén, melyet egyszerű fékkel az akkor még közvetlen budai sz. György terén lovalgott. Az egyik kantárszár elszakadt s így kénytelen volt a lovat szüntelen körben forgatni. A bizottság azonban, melylyel az egyenletlen talajon vágatott s a kitarás, melyet az alatt tanusított, a ló megvásárlására bírták. Nem is csaldótt várakozásában; mert e lejtő feljárt ló még hihetetlen szolgálatakat tón urának. Egy napon Ráróról G. örbe s vissza vitte sebes vágatva, összesen husz óra alatt. Máskor meg a budai Sándor palotától Biára 40 percz alatt vágatott gazdájával.

Egy ízben Zedtvitz gróffól 250 aranyt vett egy 16' m. markos angol lovat. Két héttel utána nővérét, Festetics Vilma grófnét kísérte Ráróról Győrbe. Visszalovagolván, a ló fejét kezdé rázni, a leggyorsabb vágatás közben rögtön megállott és halva rogyott össze. A gróf gödörbe bukkott, melyből csak lovasa segélyével menekülhetett. Miután a hullát terhétől megszabadíták, mindtetlen együtt az ugynevezett Szápáry szürkére kaptak s haza baktattak.

A Ferdinánd-huszárezred parancsnoka, Zahn s a Bajnán szponzorosított szakasz tisztjei jelenlétében Sándor gróf egy telivér angol lovat akart bemutatni, szőren ülve, egyszerűen féken. A ló váratlanul megbokrosodott, lovasát sebesvágatva elragadta, s vitte a falu kutjához, hol az itatásról hazatérő ökrökkel találkozott. Az ökrök megriatva, futásnak eredtek, de a száguldó mén világyorsasággal beérte, az első szerencsésen átugrott, azonban a másikon felbukott. Lovasa keresztül esett fején, s oly erős agyrizikodást szenvedett, hogy több óra szellemi működése ön udatát elveszté, habár teste meg nem tagadta a szolgálatot. Gyalog ment haza, megebédelt, de minderről mit sem tudott; azonkívül jobb válla is megsérült, s karját több hétig kénytelen volt burokban tartani.

Ugyancsak szerencsés, habár veszélyes ugrást tett a Makaes nevű arab kanczán a gyermati vadászlaknál. A ló egy közönséges ajtó féljára között keresztülguggott a vagy három lábnyi rácozaton, lovasa pedig a rohanás erejénél fogva neki röptve a keresztfának, azt mellével széttréte és még sem érte baj.

Hasznán nevű ménlovat vett báró Wesselényi zsidóiból mészéből, 40 darab aranyon, a királyi koronázási ünnepekre. De Hasznán makacsoklíván, görnyedt háttal mindnégy lábával egyszerre addig ugrott, míg lovasát leteríté, ki a bukás által szenvedett zúzás következtében három hétig élethalál közt fektült Győrben, s nagy kínokat szenvedvén, sokáig nem ühetett lóra.

Komikus jelenet színhelye volt a rárói kastély. Az ottani kapusné módúkkül félt a lovaktól. Sándor gróf őt e félelemből kigyógyítandó, két huszárja által korlátokan lefogtatván, azzal ijeszgette hogy lovával átugratja. Neki, neki vágatott s minthogy a kapusné mindannyszor sikoltra

Balesetek, elemi csapások.

(Vis-áradás.) Fekete-Tóthról írják a „Hon“-nak, hogy a Fekete-Körös jan. 26-án partjait elszaggatván, több helységnek, s egyes nagybirtokosoknak nagy kárt okozott. Az őszi vetések lábnyai magas vízben állának, s a kár majd csak a víz elvonulása után lesz látható. A múlt évben megkezdették ugyan a partépítkezést, de egyik szomszéd mezőváros földbirtokosai, a kisa-játítás alkalmával túlságos árakat követeltek földjeikért, s így a szabályozó társulat kénytelen volt a munkát felfüggeszteni. E körülménynek köszönik most a rémítő károkat.

Mi újság?

(Az akadémiai album ügyében) báró Eötvös József újból fölhívta intéz az akadémia tagjához, hogy a kik személyesen meg nem jelenhettek, legalább arcképeiket siessenek Schrecker Ignác pesti fényképészhez beküldeni. Tekintve azt, hogy a kérdéses album az akadémia palotájának ünnepélyes megnyitására a magyar tudós társaságnak valamennyi életben levő tagját magában foglalja: felette becses és érdekes emléke lenne az utók számára. Különben az album jövedelme is az írói segélyegylet gyarapítására van följárlnva.

(Husz évi adómentességért) folyomlott a nm. korlátnokhágy Pestvárosra az al-dunaparton és váci-uton építendő új házi számára, azon okból, hogy telkeinek annál biztosabban vevőt kapjon. Azonban tagadó választ kapott. Most egyesesen O Felsőházhoz szándékozik folyamodni, s általában a hit, hogy azt meg is fogja nyerni, miután Bécs, a vár helyén nyert építkezési területen, 30 évi adómentességet élvez.

(Ezüst menyegző.) Székács József superintendens e hó 9-ikén ünneplő boldog házassága 25-dik évnapiját. Ez alkalommal az ág. hitv. egyházhoz tartozó pesti nők, mintegy kétszázan, a példás feleséget és anyát egy díszes albummal lepletk meg, mely fényképeket foglalja magában. Az album díszes czimlapja Heckenast nyomdájában készült és így szól: „Tiszteletli emlék föltiszt. Székács Józsefné asszony febr. 9-dikei ezüst menyegzőjére, pesti ág. ev. nőktől, MDCCCLXV.“

(Magszökött lovagnő.) A Sahr-féle cirikus első legügyesebb lovagnője, az amerikai miss Margarethe, Pestről nyom nélkül eltűnt. A szinlap mindig „híres műszökőnek“-nek nevezte. Megfelelt czimének.

(Üngyilkosság.) Egy pesti kereskedőség a ki eddig a legvidámabban farsangolt, e hó 7-én agyonlőtte magát.

(A Tisza és Maros áradása.) A Tisza vízállása a múlt hó végén naponként észrevehetően magasodott. Így Naményán jan. 24-28-ig 4 ölet, 5 hüvelyket; Tokajnál 20-28-ig 6 ölet; Szegednél pedig 26-kától febr. 1-ig 6 ölet 1 hüvelyket nőtt. A Maros, mely szintén árad, jan. 30-án reggeltől estig 3 ölet nőtt. Veszélytől még nem tartanak ugyan, de ha a nagy havak gyorsan olvadni kezdenének, e korai áradás aggodalmat okozhatna.

(Tolvajfogó kompkötél.) A szegedi kompkötél egyik közelebbi éjjel tolvajokat fogott. Az ot-tani lap szerint az eset következő. A tiszparton egy éjjel segélykiáltásokat hallottak, s észreveték, hogy három férfi a Tisza közepén a kompkötélbe fogóvza küzd az elmerülés ellen. Megmentésükre siettek, s midőn az átázottaktól az eset fölvilágosítását kérték, kubicusoknak adták ki magukat, s elmondták, hogy Algyónél egy parti csónakot találya, gyalog utjok könnyítésére azt lefogalák. A megmentettek egyike már ekkor a révháztól megszökött, a másik kettőt azonban mint csónaktolvajokat letartóztatták. Történt pedig, hogy azon éjjelről egy házassást is jelentettek be. A biztosnak e történet a kompkötélben akadtak észbe juttatá s gyanuja nem is volt alaptalan. Erélyesebb vallatás után kitént, hogy

a ház fölverését ők követték el, s a lopott holmikat egy a város alatt eldoldt s ezen célra már előre kijelölt csónakra rakván, a Tiszán az alsóvárosra akarták szállítani. Azonban a kompkötélben megakadtak, s mielőtt átcsuszhattak volna, alattuk a csónak a víz sebessége miatt felfordult s a lopott tárgyak elmerültek.

(Az első gümözdonyt Erdélyben) most januárban szállították be, még pedig nem a szebeni, hanem a nagyvárad-kolozsvári vonalon, hat erdélyi ökörtől és két lótól vonva, a cs. sóbányákba. A 100 mázsánál nehezebb mozdony szállítására a hidakat hivataloson megvizsgáltatták, hogy rajtok baj nélkül áthaladhasson. Egy urban eső város tanácsa is megkapta az erre vonatkozó rendeletet, s a dolgot szokás szerint előbb jól megfontolva, egy pár szakértőt küldött a határban levő hid megvizsgálására. De meghasonlottak a vélemények, mert míg az egyik nem tartotta az átvárlást veszélyesnek, a másik sehogy sem akarta magára vállalni a felelősséget. Egy-mást érték azután egyéb jelenlevők elmésnél el-mésőbb javaslatai, midőn a heves vitát egy vámszedő következőleg döntötte el: „Sohse fáradjanak az urak, az a bizonyos masina még tegnap hajnalban átvonult a hidon s nem történt biz annak semmi baja; azóta már meg is pihent valahol.“

(Halálozás.) Báró Podmaniczky László e hó 4-ikén, tevékeny életének 73-ik évében Pesten elhunyt. Hült porait Keresztúrra a családi sírboltba szállították.

(Halálozás.) Jankovics István jan. 25-én, példás életének 72-ik évében Terezozávon meghalt s tetemei 27-ik tétettek le ugyanot a nemzeti sírboltba.

(Halálozás.) A hazának egy hü fia, péli Nagy András, jan. 31-dikén, élete 68-dik évében jobb életre szenderült, hült tetemei messze vidékekről összesereglett számos tisztelő kíséretében, február 4-dikén tétettek le Bars megyében Bajkán a családi sírboltba brónyugalomra. Béke hamvaira!

Nemzeti színház.

Péntek, febr. 3. „A havamiák.“ Szomorujáték 5 felv. Schillertől.

Szombat, febr. 4. „Borgia Lucretia.“ Opera 3 felv. Donizettitől.

Vasárnap, febr. 5. „Téli reg.“ Színjáték 5 felv. Irta Shakspeare.

Hétfő, febr. 6. „Egy szegény ifjú története.“ Színmű 5 felv. Irta Feuillet Oktáv.

Kedd, febr. 7. „Lalla Roukh.“ Regényes opera 2 felv. Dávid Feliciántól.

Szerda, febr. 8. „Villemar marquis.“ Először. Színmű 4 felv. Irta Sand György. Fordította Szerdahelyi Kálmán. A kitűnő francia regényíró e drámáját hasonczimű regénye után dolgozta ki, mely magyar fordításban is megjelent. Műve újabb bizonyosság arra, hogy a regényt nem lehet jó drámává alakítani át. A mi ott a legszebb részeket képezi, a drámai alakban a legtöbbször teljesen elvész, vagy épen a mű hátrányára szolgál. De a már alapjában hibás darabon is meglátszanak a fényes tehetség nyomai, s a szép nyelv, ügyes kidolgozás meglepő fordulatok mindvégig feszült érdekltségben tartották a mi közönségünket is, csak a végkifejlés nem volt ki elégitő, mely az egészben legkevesebb sikerült. A tetszés előidézésében nem csekély része volt színészeink iparkodásának. Főleg Szerdahelyit kell kiemel-nünk, kit a gondos és tiszta fordításért is dicséret illet.

Csütörtök, febr. 9. „Proféta.“ Opera 5 felv. Irta Scribe, zenéjét Meyerbeer.

Szerkesztői mondanivaló.

7645. Felső-M. Újvár. Sz. G. Igen sajnáljuk, hogy a hiányzó számokat kiadó-hivatalunkban többé nem találhatuk. De talán más uton még birtokába juthatunk s azután

tüstönt elküldjük. A jelen szük időkből nagy számú feles példányokat nem nyomathattunk, de az előfizetési eredmény mégis jóval túlhalad várakozásunkat s így történt, hogy ez évi első számunkkal a „P. U.“ elkészült előfizetőink már nem szolgálhatunk. A „V. U.“ból néhány teljes példányt még rendelkezhetünk. — Lapunk régebbi évfolyamai mind elkelték s azok kiadó-hivatalunk utján, fájá-lom, nem rendelhetők meg. Azok megszerzése most már csak magán uton szereshető meg. Ön kívánatát ide jegezzük, azon reményben, hogy a kinek ily eladó évfolyamai vannak, azokat nálunk a feltételekkel együtt bejelenthesse: „Keresetük: a „Vas. Újság“ 1854, 1855 évi egész és 1856 első felévi, a Pol. Újdons. 1855 évi egész és 1856 első felévi folyama.“

7546. Kolozsvár. P. A. A figyelmeztetést későn érte meg a teljes kénytelen fogadtuk. Az illető munkát valószínűleg meg fogjuk találni az itteni könyvtárakban vagy az antiquariatusknál. Kedvezőtlen esetben igénybe fogjuk venni a szives ajánlatot.

7547. Győr. Izr. főisk. tan. tesztület. A méltányló sorokat örömmel olvastuk, s ohajjuk, hogy az ott nyilatkozó jó szellem és a közügyek iránti érdekltség mininkább erősbüljön s végre ohajított gyümölcsöket teremjen.

7548. Kisújszállás. T. J. Az ügyet ön levele elolvassa után az illeto szerkesztő azonnal egész készséggel el-intézte, s reméljük, ön jogos igényei most már teljesen ki vannak elégítve.

7549. Pest. B. K. A czikk a kiadandók sorozatába van iktatva.

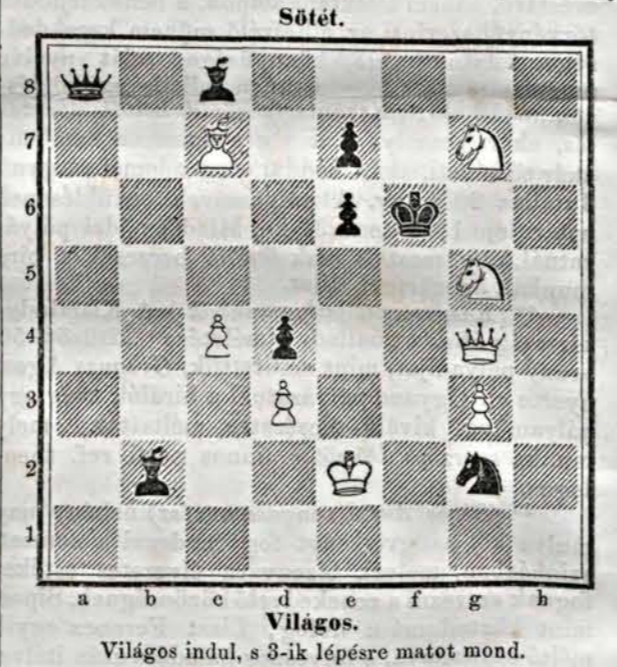
7550. — — — — — ez. Nem kívánhatja ön azt komolyan, hogy oly vitát, mely más lapokban kezdődött s folyt (még pedig nagyon helyi és magán érdeki tárgy fo-list), most egyszerűre, olvasóink nagy csodálkozására, a mi lapunkba utassuk át. Nem ismerjük ugyan az előzménye-ket; de úgy tetszik nekünk, hogy az így nem vesztené semmit, ha a sok szóval írt feleséles egyáltalában sehol sem jelennek meg. Némi értelmű pedig egyedül ama más lapokban lehet.

7551. Pest. B. M. L. Azon reményben, hogy a czikk csupán magán tudomásunk czéljából irratott, nem tagadhatjuk meg tőle a méltánylatot. Különben más szempont alá esnek. Csak azt nem értjük, hogy mikép lehetett egy ember dicséretéből egy másik érdemeinek kisebbítését kiolvasni.

7552. Pest. R. I. Fogadják szives üdvözlötünket. Az ajánlatot elvben örömmel fogadjuk, s csak az a kérdés, mennyire fog majd a forma s tartalom lapunk bevett mo-dorával megegyezni?

SAKKJÁTÉK.

267-ik sz. f. — Vekerle Lászlótól (Pesten).

A 262-dik számú feladvány megfejtése.

(Szerző megfejtése szerint.) Világos. Sötét. Világos. A) Sötét. 1. Hh5-g7 Fg2-h8A) 1. Vh8-g7: 2. Vh2-h1 Fa7-b8 2. Vh2-h5 G7-e5 3. Hg7-e6 Fb3-eb: 3. Vh5-d1 tetsz. sz. 4. Vh1-h8:fmatt. 4. K-v-V-fmatt.

Helyesen fejtették meg. Veszprémben: Pülöp József. Nagyváradon: Pál Reszó — Sárospatakon: H. Nagy La-jos. Homolya Kálmán. — Miskolcon: Czenthe József. — Hevesen: Tilkovszky F. — Pesten: Rozsánai Márton. — A pesti sakk-kör. — Budán: Schmidt János. E kitűnő szép feladványtól, mint sajnálatl látjuk, 1. V-g1 2. F-e6 3. V-f1 stb. lépések is czélhoz vezetnek.

TARTALOM.

Bernáth Zsigmond (arckép). — Mátás híre. Bolgár Emst. — A jurátus-világból (folytatás). Pálffy Albert. — Eperjes város jelene és múltja (képpel). — Egy bátor állat-szelítő (képpel). — Hirtaprodalmunk a 19-ik században (folyt.). — Színnyelv. — A magyar akadémia palotája (folyt.). — Gróf Sándor Móricz kalandjai. — Nehézy szé a „Nagyasd“ czimről. R. A. — Nyitra megye róind. Eötvös Lajos. Egyveleg. — Tarház: Irodalom és művészet. — Egyház és iskola. — Ipar, gazdaság, kereskedelem. — Köz-intézetek, egyletek. — Balesetek, elemi csapások. — Mi újság? — Nemzeti színház. — Szerkesztői mondanivaló. — Sakkjáték. — Heti naptár.

Feloldó szerkesztő Pákh Albert. (Lakik magyar-utca 1. sz.)

HIRDETÉSEK.

ROB-LAFFECTEUR

Francia-, Osztrák-, Oroszország- és Bel-giumban egyedül elismert tulajdonságairól kellő felvilágosítást nyújt a minden könyv-árusnál és ügynököknél kapható ily című röpirat: „Brochure uber die vegetabilische Heilmethode des Dr. Boyveau-Laffecteur.“ A Rob-Laffecteur, melynek hathatósága csaknem százszáz óta el van ismerve — ver-tisztító növényi szörp, mert könnyen emészt-hető és izlőre nézve igen kellemes. Ezen Rob a borbetegségek, valamint általában a megrogdált nedvek és vér által előidézett bajok gyógyítására, minden ország legelső orvosai által a legjobban ajánlatik. A szárazgyökérből készült hashajtó ször-pöt (Syrup Sassa-parilla) sz. messze föl-mulja, s egyszeresimul helyettesíti a hal-májolajat (Lieberthran), az antioorbuticus szörpöt, valamint a hamlibagot is (Jod-Kalium). E vertisztító növényi szörp csak akkor valódi, ha ezen aláírással van ellátva: „Gir-andeau de St. Gervais.“ Alaposan és rövid idő alatt minden egyéb merkurialis anyagok használatát nélkül, gyógyít újabb és elévült ragályos nyavalyokat. Kapható PESTEN: Török József gyógyszerész úrnál a király-utczában 7. sz. BUDA: Bakats L. V. udvari gyógyszer-árban. TEMESVÁROTT: Pecher J. E. — Kézponti raktár létezik Párisban, dr. Girandea de St. Gervais-nél, rue Richer, no. 12. — Hamisítások ellen óv-as tétetik: Minden előforduló esetekben a szá-lag elkérendő, melylyel a dugasz boritva van, és melyen az aláírás: Girandea de St. Ger-vais találatik. 710 (17-24)

Már csak rövid ideig tart

az abbagyott gróf HARRACH-féle janowitzi, morvaországi és starkenbachi csehországi vászongyárból való

vásznak, asztalneműek és zsebkendők

végképeni eladása,

uj árleszállítás mellett, 35-40% elengedéssel. A vászon valódiságaért s hibátlanoságaért és igazi mértékért kezeskedik.

1 vég 30 rőfös vászon ára most csak 9/4, 12, 14, 16, 17-19 ft. 1 vég 42 rőfös vászon ára most csak 15, 18, 20, 22-25 forint a legfinomabb. 1 tucazt fehőrvászon- és czérna-batiztkendő ára, most csak 1 ft. 90 kr., 3, 4, 6, 8, 10-12 ft. a legfinomabb. Törülköző-kendő, színes vászon-kendő, asztal-kendő tucaztja — 1 asztal-készlet (1 abroz 6 asztalkendővel) csak 6, 8-18 ft. Továbbá a mi híres vászon-késziményünk, mely Magyarországon legjobb és hamisítlanok van elismerve, s a fúraságok által annyira kedvelt 50 és 54 rőfös (kézi fonatu) vászon ára csak 25, 30, 35, 40, 50-60 ft.; az ugynevezett batizst-szővetek ára csak 65, 75-90 ft., a melyekből előzett egy vég ára 150 ft. volt.

Levélbeli megbízásokat, melyeket az igazgatóság a pénz előleges beklüldése vagy postai utánvét mellett a leglelkiméretebben teljesít és bármely vidékre elküld, — kéri elküldözni: 99 (1-6)

„An den Leinwandern-Ausverkauf, Freiung, Bank-Bazar, neben dem gräflich Harrach'schen Palais in Wien.“

Valódi ó

JAMAICA-RHUMOK,

a legfinomabb minőségűtől a legolcsóbb minőségig folyvást kaphatók:

Fuchs Gusztáv és társánál

Pesten, Dorottya-utca, a kereskedelmi testület épületében. Egy fél megszűles próba-üvegcsék minden nemből kiszolgáltattak. 960 (1-6)

Mindenféle órák

nagy választás-ban kaphatók:

LECHNER JÓZSEF

órák jó hírnevű és legrégebb, már 1808-dik év óta fennálló

ÓRA-RAKTÁRÁBAN

Pesten, váci-utca 5-ik szám alatt.

Ára a legjutányosb óráknak 1 évi jótállás mellett. Ezüst henger-órák, hat köre, 11-12-13-14 ft. Arany női órák, tíz köre, 30-35-40-50 ft. Ezüst horgony-órák, 15 köre, 16-18-20 ft. 8 napig járó inga-órák, 18-19-23 ft. 14 napig járó legújabb francia bronz ótő-órák, üveg-borítékkal, 32-35-45-50 ft. Arany horgony-órák, 15 köre, 40-45-50 ft. Ebbresztő, egyszersmind mint óra használ-ható, bronzlappal és szabályozva 9 ft. Arany horgony-órák, dupla tokkal, 15 köre, 20-22-25 ft. Legújabb francia marvány-, onix-és kőre, 60-65-70-80-90-100 ft. Utazó-órák folyvást készletben vannak

Regi órák beereselésre elfogadhatnak és javítások a legpontosabban teljesítenek. Vidéki megbízások az előre beklüldött összeg vagy postai utánvét mellett a leggyorsabban eszközöltetnek. 957 (2-6)

Legbiztosabb szer a fogfájás ellen.

Az általánosnónak tapasztalt fájdalom-csillapító fog-cseppek, melyeket alulírott délamerikai gyökerekből állít elő, s mely már európai hírnevet örvend, s a legértel-mesebb orvosok által, mint ilyen, rendeltetik, az azt használni kívánók érdeke- és kényelmére minden időben valódi minőségben kapható:

Pesten, a magyarországi főraktárban, TÖRÖK J.

gyógyszerész úrnál, király-utca 7-ik sz. alatt, s minden magyarországi gyógyszerárban. Egy üvegcsé ára használati utmutatással 35 kr., 70 kr. és 1 ft. a. e. Ismétli eladók 25% engedményben részesülnek. Jovanovics Miklós, a bécsi egyetem által oklevelezett fogorvos, Lakása Linczbén. 964 (1-0) a bécsi egyetem által oklevelezett fogorvos, Lakása Linczbén. 793 (19-0)

Dr. Vlemingx

RÜH-SZERE

mely a testőrt tisztává teszi. Ez-n szor eltávolítja egyszeri bekorázás által a rühst stb., egy éven át anélkül hogy a testre káros befolyással lenne.

Ausztriára néve a főraktár létezik a „Fekete sashoz“ címzett gyógyszerárban Welsben, Felső-Ausztriában.

Raktárak Magyar- és Olahországra néve Pesten: WAGNER JÓZSEF gyógyszerésznél a váci-uton, — továbbá következő gyógyszerész uraknál kapható, u. m. Győr: Némethi P., — Debreczen: Rothschek K., — Siklós: Holmfi E., — Keszthely: Szwab J., — Csúz: Borsay F., — Csanca: Benstfi F., — Zagrab: Mihig G., — Varazsd: Halter A., — Stubika: Vor-mastini L., — Prága: Fürst J. és Fragner, — Pilsen: Kalsér E., — Trautenau: Czerny V., — Königrätz: Hanslik J., — Aussig: Walter V., — Reichenberg: Hla-sivetz L., — Krumau: Firbas C., — Bechin: Ebenhöck E., — Grées: Purgleitner J. és Eichler, — Bruck a. d. Mur: Wittmann A., — Marburg: Bancalari J., — Kindingberg: Pezleder A. stb. 882 (9-12)

MEG-ÉRTŐ

Fázányi Armin okleveles gyógyszerész Pesten, országút 6-ik szám alatt.

A sok fogszér között igen sok orvos megegyezik, valamint számtalan fog-fájásban szenvedő tudtára szent az az első helyet érdemli meg, mert egyszerű alkalmazása, valamint gy ors, ugyszólván rögtön hatás által, a fogfájás nem fog tovább múlni, hanem rögtön meggyógyul. Nagy on jó, ha ezen jótékony fogszér a szájüregben tartatik, hogy a fájdalom kezelésénél a rögtön segély kérelmi legyen. Ára egy üvegcsé csomagunk 1 ft., egy fél csomagunk 50 kr. a. e. Postán küldve 15 kral 10bb. Raktár: Pesten: Springsfeld gyógyszerész úrnál, József-tér, „Szt. István-ház“, és Budán: Vlaschek Ede gyógyszerész úrnál, Krisztina-város. A sz. gyógyszerész és orvos urak e szor évfolyamát a feltá-láshoz fordítják, kitől tetemes arszákokat kapnak. 991 (2-4)

Titkos betegségek

és idült, súlyos utóajaj ellen, több évi tapasztalás és a világhírű Ricord (egykori párisi tanárnak) tanmódja után, siker biztosítása mellett rendel SUGAR orvostudor. — Lakása fordó-utca 3-ik szám, a József-tér sarkán. — Elfogad 11 órától 4-ig. Nöket 3-tól 4-ig. 816 (14-24) Megkereshető level által is.

KÁNYA JÓZSEF

(előbb Böhm és Kánya) Pesten, József-tér 10-ik sz. a., ajánlja

minden évszakra

legújabb bel- és külföldi

női-divatáru

raktárát.

PIRNITZER TESTVÉREK

penzváltó- és bizomány-üzlete Pesten, Dorottya-utca 10-ik szám alatt,

foglalózik:

1. Mindennemű állam- és iparpapírok, sorsjegyek, földterhermentesítési és elsőbbségi kötvények, záloglevelek, arany- és ezüstpénzmekek, bankjegyek és devisek bevásárlásával s eladásával.
2. Magyar bank- és iparpapírok bevásárlásával s eladásával.
3. Mindennemű értékpapírokra kölcsönadással s az előlegzett összeg vagy egyszerre, vagy részletenkint fizethető vissza.
4. Utalványok s hitellevelek kibocsátásával, Európa bármely váltópiacára, tetszés szerinti látra.
5. Lejárat szelvények és kötelezvények beváltásával s kibuzott sorsjegyek lezárolásával.
6. Kisorsolható mindennemű értékpapírok megvizsgálásával.
7. Működési körükbe vágó minden megbízások olvállalásával s azok elintézésével, a pesti, bécsi s kül börzék számára.

a legméltányosb föltételek alatt.

Ajánljuk továbbá értékpapírunk bevásárlását

részletfizetések mellett,

mint azok legkönnyebb beszerezhető módját. — Az összegek, valamint a fizetési határidők egészen a vevők tetszése szerint osztatnak fel, kisorsolható értékpapíroknál, az első részlet befizetésével a nettó nyeresémen már a vevőnek azonnal s egyedül birtokába esik.

Kamatkozó papírok azonban azon előnyt nyújtják, hogy a szelvények a vevő birtokába mennek át, s így a beszedendő kamatok csaknem azon összeg-többséget, melyekkel az értékpapírok a napi árfolyam szerint magasban vásároltak meg, egyensúlyozzák.

Hogy a t. ez közönségnek bármennyű sorsjegyek beszerezése megkönnyített-hessék, s hogy mindenkinek alkalom nyújthatassék, csekély havi részlet-fizetéssel saját választása szerint egyidejűleg legalább is 5 darab különmenű sorsjegyek birtokába jutni, alább következő összeállításokat rendeztünk:

4 1/2 ft. havonkint:	1 Windischgrätz-, Waldstein-, Como-, Keglevich-, Rudolf-sorsjegy.
6 "	1 Salm-, Genois-, Windischgrätz-, Keglevich-, Rudolf-sorsjegy.
7 "	1 1864-iki 50 fto, Pálffy-, Genois-, Windischgrätz-, Keglevich-sorsj.
8 "	1 4% trieszti 50 fto, Como-, Pálffy-, Waldstein-, Rudolf-sorsjegy.
8 1/2 "	1 1839. 50 fto, Salm-, Pálffy-, Windischgrätz-, Keglevich-sorsjegy.
9 "	1 Eszterházy-, Clary-, Waldstein-, Keglevich-, Rudolf-sorsjegy.
9 "	1 4% gőzhajózási, budai, Waldstein-, Windischgrätz-, Rudolf-sorsj.
10 "	1 1864-iki 100 fto, Pálffy-, Waldstein-, Windischgrätz-, Keglevich-sj.
11 1/2 "	4% trieszti 100 fto, Salm-, Genois-, Waldstein-, Rudolf-sorsjegy.
12 "	1 hitel, 1864-iki 50 fto, Salm-, Waldstein-, Keglevich-sorsjegy.
14 "	1 1860-iki 100 fto, 1864-iki 100 fto, Salm-, Genois-, Rudolf-sorsj.
16 "	1 hitel, 1860-iki 100 fto, 1864-iki 50 fto, Salm-, Rudolf-sorsjegy.
18 "	1 4% 1864-iki 250 fto, 1864-iki 100 fto, Clari-, Waldstein-, Keglevich-s.
22 "	1 hitel, 1860-iki 100 fto, 1864-iki 100 fto, 1839-iki 50 fto sorsj.
24 "	1 1839-iki egész, Salm-, Waldstein-, Keglevich-, Rudolf-sorsjegy.
30 "	5% 1860-iki 500 fto, 1864-iki 50 fto, Genois-, Clary-, Rudolf-sj.

Részletes sorshuzási tervek, valamint részletfizetési programok ingyért szolgáltatnak ki.

Különösen előnyösek az általunk rendezett

társasjátékok 10 részesre,

melynél a részvevők mindegyike vagy 20 hó alatt havonkint, vagy 30 hó alatt 1/4 évenkint részletben egyenlő ösletet fizet. Az első részlet lefizetése alkalmával a részvevők mindegyikének részletfizetési levelek kézbesítetnek, melyen az illető 10 sorsjegyre játszik. Az utolsó részlet lefizetése alkalmával a részvevők mindegyikének egy eredeti sorsjegy szolgáltatik ki. Ezen társasjátékok azon előnnyel kínálkoznak, hogy hosszabb idő alatt 10 különmenű sorsjegyre játszik, s végül az utolsó csekély részlet-összeg lefizetése által egy eredeti sorsjegy birtokába jut. A jelenre nézve ajánljuk következő társasági biztossági leveleinket:

- A. 10 hitelintézeti sorsjegyre 7 ft. 60 kr-ával 20 havi részletfizetéssel.
- B. 10 1864-iki 100 fto sorsj. 5 " 25 " 20 havi "
- C. 10 1864-iki 50 fto sorsj. 2 " 65 " 20 havi "
- D. 10 1860-iki 100 fto sorsj. 5 " 75 " 20 havi "
- E. 10 hitelintézeti sorsjegyre 9 " 75 " 20 egy negyedévi részletfizetéssel.
- F. 10 1864-iki 100 fto sorsj. 7 " 25 " 20 egy negyedévi "
- G. 10 1864-iki 50 fto sorsj. 3 " 65 " 20 egy negyedévi "
- H. 10 1860-iki 100 fto sorsj. 8 " " 20 egy negyedévi "
- I. 50 Rudolf-sorsjegyre 3 " 60 " 20 havonkint "
- K. Minden ausztriai sorsjegy 4 " " 25 egy negyedévi "

Az I. alatti társaságban 10 személy 50 különféle Rudolf-sorsjegyre játszik, azaz: annak 10-el részére, s az utolsó részlet lefizetése alkalmával a részvevők mindegyike 5 darab eredeti Rudolf-sorsjegyet vesz át.

A K. alatti társaságban 20 személy minden ausztriai sorsjegyre játszik, ehhez járul egy bédini sorsjegy, 6 1/4 éven át; az utolsó részlet lefizetésekor a sorsjegyek árfolyam szerint eladatnak, s az abból bejárt öslet egyaránt felosztatik.

Ezen társaságok bármelyikébe egyekes is helyesnek, anélkül, hogy egyik részvevő a másikal törődne.

Ezen összeállításoknál s egyáltalán részlet-fizetésekre eladásoknál, a sorsjegyek a napi árfolyam szerint számítottak 6% hozzáadással évenkint és 1/4% provisió.

Még arra is bátrak vagyunk a t. ez közönséget figyelmeztetni, hogy kívánatra különmenű sorsjegyeket állítunk össze, s azokat tetszés szerinti határidőre történendő részletfizetésekre áruba bocsátjuk, melyet különösen alakuló magány sorsjegy-társulatoknál ajánljuk.

— Mas pénzváltó-házak által — részletfizetési ösleteket illetőleg — hirdetett kombinációk, általunk is eszközöltetnek, s az erre vonatkozó kérdésekődre gyors kivétel biztosítatik.

IGERVÉNYEK

mindennemű sorsjegyekre s minden sorshuzásra, nálunk legutányosb áron kaphatók. Az 1864-iki évi december 1-jén történt 1864-iki sorsjegyek kisorsolásánál a 803-ik sorozat huzatott ki 1-30 számmal, s igervényekre általunk adatott ki — 2000, 1000, 400 stb. nyereséményvel.

Vidéki megrendelések gyorsan s pontosan teljesítetnek s azok postai utánvét mellett is eszközöltetnek.

Bizományosoknak, részletfizetési leveleink s igervényeink eladásánál a lehető legnagyobb kedvezmény biztosítatik.

FOG-GYAPOT.

Sokoldalú éiradozás és számos kísérlet után sikerült alulírtnak egy oly tinkturát feltalálni, mely által minden, bármí néven nevezendő fogfájás, kor- és nem-különbösg nélkül meg szűnik.

Ezen gyapot akkép vétetik használatba, hogy annak az egyik vége meggyújtatik, és ismét elotlatik, úgy, hogy a gyapot folytonos szikrázása által kifejlődő füst beszívathassék. E végre a száj csukva tartatik, s a füst az orra mindaddig felhuzatik, míg a szem könyeket nem hullat.

Bergmann, gyógyszerész.

Magyar- és Erdélyországra nézve TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész ur főraktárában, király-utca 7. sz. a Pesten, kapható.

Isméti eladók igen kedvező engedményben részesülnek. 966 (2-0)

SONNENFELD JÓZSEF

Nagyváradon, sas-utca 4-ik sz. alatti házában,

ajánlja nagy és dűsan fölszerelt

porcellán- és üvegáru-tárát

a legutányosabb ár és pontos kiszolgáltatás mellett.

A bel- és külföldi legjelesebb gyárakkal levén összeköttetésben, oly helyzetben vagyok, miként tisztelt vevőimnek a fentebbi áruknak minőségére egy, mint árára a legutányosabb feltételeket szabhatom, s a házi fölszerelvények, éték-, kávé-, tea-, ivó- (üveg-) és mosdó-készletek, valamint ezek egyes részei, nemkülönben vendéglők- és kávéházakban szükségtel üzembe vágó cikkek kitűnő választékban megszerzésére kiváló gondot fordítottam; miről bárki meggyőződést szerethet magának, ha üzememet az ennel kikért látogatással tiszteli meg.

Minden alakú és minőségű porcellán áruknak megrendelések elfogad-tatnak és azonnal legjobban foganatba vétetnek.

Egyszeresmind ajánlom ugyanazon házbán levő, évek óta fennálló tartalom-dús s mindenkor jól berendezett

díszmü- és nűrnbergi árutáramat.

Nagyvárad, február havában 1865. SONNENFELD JÓZSEF.

963 (1-5)

Pest, február 19-én 1865.

Előfizetési föltételek 1865-dik évre: a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt: Egész évre 10 ft. — Fél évre 5 ft. Csupán Vasárnapi Ujság: Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft. — Csupán Politikai Ujdonságok: Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft.

Hirdetési díjak, a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságokk illetőleg, 1863. november 1-től kezdve: Egy, négyeszer használt petit sor ára, vagy annak helye egyszeri ígdtésnél 10 krba; háromszor- vagy többször ígdtésnél csak 7 krba számítottatik. — Külföldre nézve kiadó-hivatalunk számára hirdeményeket elfogad, Hamburg és Altonában: Haasenstein és Vogler. — M. Frankfurtban: Otto Mollin és Jaeger könyvkereskedése; Bécsben: Oppelik Alajos. — és Pesten: a kertész-gazdászati ügyünkés is. József, 14. sz. a Bélyeg-dű, külön minden ígdtás után 30 ukr.

Egy székely medve- vadász.

A honi vadászatkedvelők mult évben egy ép oly érdekes tartalmu, mint díszesen ki-állított műben az erdélyi vadászatok egy hősével ismerkedtek meg. Ugyane mű Erdély egy részét is ismerteti, de erre nézve csupán egy nagyobb mű töredékeit közöl-vén, a bércezes ország sok szép vidéke mel-lőzve maradt, holott ezek nem csak érdekes vadakkal bővelkednek, hanem oly vadászok-kal is bírnak, kika megismer-tetésre eléggé érdemesek. Egy ily vadászt ohajtunk itt mi a nyájas olvasónak bemu-tatni. *)

Nándra Ábrahám nemes család ivadéka, mintegy hat-van éves s oly jó izű magyar ember, minőt az Uristen csak jó kedvében teremtett. Már fiatal korában hódolt a vadá-szati szenvedélynek s foglal-kozása, mely leginkább fa-készletekkel való kereskedés-ből állott, megzileltette vele az erdő gyönyörét s a vadá-szat élvezet. Nem ritkán, egy heti elemősiával izmos vál-lain, hagyta el hajlékát s a klopotivai vizen tova halad-va, sokszor megállapodás nél-kül nyomult fel a bászági ha-vasokig. A mily fárasztók lehetek ily utak, oly jutal-mazók is voltak reá nézve vadászat tekintetében, leg-alább ő beírte az eredmény-nyel. Anyagilag nem épen a dúsgazdagok sorában áll ugyan, de a hasznot pótolja nála a szenvedély s ez most is minden alkalommal kitűr, ha vadászat forog szóban. Gyermeksége óta vadonban él, de azért ez nem birta ke-délyét elhomályosítani vagy jószívűségét csökkenti; nyílt jellem ő a szó teljes értelmében, jó szívének pedig világos tanubizonyossága az,

NÁNDRA ÁBRAHÁM.

*) E férfiú ismertetését mult év-ben a „Vadász és Versenylap” közölte legelőbb. Mi azóta a bátor vadász há rajának is birtokába jutottunk. Szerk.

— midőn egy pár vadásztársammal meglá-togattam, róla feljegyeztem. Másfelé voltunk akkor vadászdánók, de tervünk meghiusul-ván, Nándra meglátogatására határoztuk magunkat. Udvarára már sötétben érkez-tünk, — az elénk siető házigazda magyar szivességgel fogadott. Másnapra mindjárt medvevadászatot tervezett s az erre vonat-kozó rendelkezéseket megtéve, poharak közt

(mint talán mindenütt szokás e kerek világban, a hol va-dászok gyűlnek össze) be-szédne keredtünk.

Már utközben feltettük magunkban, hogy iparkodni fogunk az öreget vadászka-landjai minél terjedelmesebb elmondására birni; törekvé-sünk azonban a minden di-csekedést kerülő szerénysé-gen megtörött s csak alkalmilag hallhatánk tőle egy-egy nevezetesebb eseményt, melyet ő a mindennapiság hideg közönyével említtet.

Épen komputáltam öcsém-mel, szólt, midőn leül-tünk s dugába dőlt vadász-tervünkről értesült, — épen komputáltam öcsém-mel, hogy maguk holnap B—én, én pe-dig holnapután P—én vadá-szunk, de azt se bánom, ha magukkal holnap a malom-vizi határon szerencsét pró-bálunk az én kedves vadam-ra. Majd meg is mutatom az állásokat, hol a régi jobb időkben Kendeffy, Naláczy s mások medvéket ejtettek. — S itt több jó sikerrel tett vadászatot mesélt el, s kö-zöttük olyat is, melyen egy megebesült medve a hajtók közt visszatörve, egy utjába eső hajtót egy suttott a fá-hoz, hogy egy-két oldalbor-dája betört s azután foly-tatá:

— Vadásztunk egyszer özekekre; az egyik kopó már este felé felvert valamit és élénken nyomja; egy bajtár-

A már 12 év óta megpróbált s jónak tapasztalt

Dr. Pattison-féle köszvény-gyapot

rögtön enyhíti és gyorsan gyógyítja a köszvényt s a csúszk minden nemét, ugymint: arcz-, mell-, torok- és fogfájásokat, fej-, kéz- és térdköszvényt, gomor- és altest-fájda-lmakat, gerincz- és ágyfájásokat stb. Egy egész csomag ára 1 ft., fél csomag 50 kr., postán küldve 20 kr. több. A hamisítások s utánzások elkerülése tekintetéből a csomagok aláírásal és pecséttel vannak ellátva. Használati utasítások és bizonyítványok ingyért szolgáltatnak ki. — Egyedül valódi minőségben kapható: PESTEN: Török József gyógyszerész urnál, király-utca 7-ik szám alatt, — és BUDA: Taub Vilmos urnál, Tabán, szarvastér 613-ik szám alatt. 970 (1-7)

Bizonyítványok.

A küldött köszvény-gyapotot szives köszönettel vettem, s minthogy a beteg annak használatát által enyhülést érez, van szerencsém önt tisztelettel felkérni, számomra ujjolag 3 csomag dr. Pattison-féle köszvény-gyapotot posta fordultával küldeni.

Heino Gyula,

Rima-Brezón (Gömörmegye).

(1-3)

Nagyon tisztelt ur!

Minthogy a dr. Pattison-féle köszvény-gyapot csakugyan hathatósan bizonyult be, indítatva érzem magamat, önnél ujjolag 2 csomagot megrendelni. A multkor megren-delésem egyelőre csak egy csomagtól állván, s ez is jelentékeny javulást idézett elő, — de egészségem tökéletesen még sem állított helyre. Kérem önt, megrendelésemet ne kezeletesse stb.

Tiszteltője

Rosenbaum Adolf, tanító.

VALÓDI PAGLIANO-SYRUP,

Girolamo Pagliano florenzi professzortól egyenesen ideszállítva, különböző mennyiségben kapható:

a magyarországi főraktárban TÖRÖK JÓZSEF

gyógyszerész urnál Pesten, király-utca 7. szám alatt.

Egy eredeti üvegese ára 2 ft. — Postán küldve 20 krral több.

Az ismételadók igen kedvező engedményben részesülnek.

E szörp tisztítja a vért, eloszlatja a megromlott nedveket, megriktítja és megjavítja azokat, következtükben mindazok, kik e szörpöt havonkint két napon át használják, jó egészségnek örvendnek. E szörp sok oly betegséget gyógygyit, melynél az orvosi szer-csekély javulást eszközölt. 995 (1-0)